

GÖRENCE

AYLIK E-DERGİ

SANAT VE FELSEFE İLE
DÜŞÜNMEK

- *Fotoğraf*
- *Sinema*
- *Müzik*
- *Şiir*
- *Mitoloji*
- *Tarih*
- *Video*
- *Sergiler*
- *Haberler*

SAYI 31

Mart 2025

GÖRENCE E-DERĞİ

Genel Yayın Yönetmeni

PROF. DR. SALİH FEHMİ KATIRCIOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

DR. ECZ. YELDA AKILLIGÖZ

Düzeltili

DR. ECZ. YELDA AKILLIGÖZ

Sayfa Tasarım / Dizgi

DR. ECZ. YELDA AKILLIGÖZ

Yayın, Yönetim ve Yazışma Adresi

Tel : +90 5469383878

E-posta : soyutfoto@gmail.com

Web Site : www.imgezen.com

GÖRENCE E-Dergi, sanal ortamda aylık olarak yayımlanmaktadır. Dergi, Basın-Yayın yasalarına uyar.

GÖRENCE E-Dergi'de yer alan yazı, görsel ve sesli içerikten sahipleri sorumludur.

Her hakkı saklıdır. Bu Dergide yer alan içeriğin tümü veya bir bölümü, izin alınmadan ve kaynak gösterilmeden çeviri ya da orijinal haliyle yayımlanamaz.

Dizgi Tarihi : 15.03.2025

Kapak fotoğrafı, Prof. Dr. Salih Fehmi Katircioğlu'na aittir.

www.imgezen.com

GÖRENCE E-DERĞİ

İÇİNDEKİLER

04

ÖN SÖZ

05

MİTOLOJİDE HEMERA

Prof. Dr. Salih Fehmi Katırcıoğlu

07

GERİ DÖNMEYENLERİN HİKÂYESİ
ÇANAKKALE VE 57. ALAY*Uzm. Ömer Acet*

09

18 MART ÇANAKKALE ZAFERİ VE
ŞEHİTLERİ ANMA GÜNÜ*Çağatay Gökmen**Özcan Kekeç**Dr. Ecz. Yelda Akıllıgöz**Necmettin Halil Onan**Nurdan Aslan**Ahmet Semih Bilgin**Prof. Dr. S.Fehmi Katırcıoğlu*

12

GRAVÜR DÜNYASI
DİJİTAL GRAVÜR KÜTÜPHANESİ*Dr. Ecz. Yelda Akıllıgöz*

29

SİYAH - BEYAZ FOTOĞRAFLAR

Çiğdem Çintan

36

ENKAZ EDEBİYATI-TRÜMMERLİTERATUR

Prof. Dr. Ömer Solak

37

BUDAPEŞTE

Özlem İleri

45

İSTANBUL FOTOĞRAFLARI

Mehmet Akif Yalın

53

BİR FOTOĞRAF (DİJİTAL) BİR YORUM

Farshad Ghadiani

54

10. YILINDA ERİMTAN MÜZESİ

Dr. Ecz. Yelda Akıllıgöz

60

DEKUPAJ ÇALIŞMALARI

Yrd. Doç. Dr. Meltem Özipek

64

HEYKEL ÇALIŞMALARI

Tolga Berkay

69

YAZI / ŞİİR

*Asuman Figen Tümer**Banu Duman**Fazilet Kırtay**Güler Özçelik**Hasan Atabaş**Işıl Boyacıoğlu**Mine Dönmez Ölçer**Dr. Murat Aydın**Prof. Dr. S. Fehmi Katırcıoğlu**Serenad Altan**Şahver Kaya Karasüleymanoğlu**Tansu Sarıaylı**Tekin Deniz**Turhan KA.**Ulviye Kara Akçoş**Dr. Ecz. Yelda Akıllıgöz**Yusuf Çotuksöken**Zeliha Altındağ*

87

DERGİ, KİTAP, YAZAR / ANKARA'DA SANAT

*Lulian Apostolescu (Ed.)**Güler Özçelik**Ahmet Öner Gezgin**Stephen Leach (Ed.)**James Tartaglia (Ed.)*

88

SANAT DÜNYASI / VEFAT

ÖN SÖZ

Değerli fotoğraf dostları,

Baharın yavaş yavaş gelmesi, doğanın rengarenk görüntülerini yavaş yavaş açığa çıkması doğa fotoğrafçıları artık kentin dışına çıkmaya, rengarenk fotoğraf çekmeye çağırmaktadır sanki. Fotoğrafçının gündemi her ne kadar baharla dolu olsa da yaşadığımız ortam, günler siyah beyaz fotoğrafta neden ısrar etmemiz gerektiğini bize anlatmaktadır. Dijital fotoğraf makinalarının giderek mali yönden Türkiye koşullarında desteklenmesinin zor olan artışını, bu artışın karşılığı olan fotoğraf sanatının desteklenmesi güç maddi koşullarını, fotoğrafın özveriyle uygulanan bir alan olduğunu, bu alanda çalışan insanların bizde uyandırdığı saygıyı anımsatmakta fayda var. Amacı kendi gerçeğini ve toplumun gerçeğini imgeler yaratarak anlatmaya çalışan sanatçıları, zor bir gündem ve tekrardan kaçınılması gereken fotoğraf kompozisyonları bekliyor.

Mart ayı, İstiklal Marşımızın kabul edildiği, Türkiye'nin sosyal çalkantılarının ifade edildiği Çanakkale Savaşının "Çanakkale geçilmez" dedirttiği, antiemperyalist gündemin bahar gibi habercisi olduğu aydır. Yaşadığımız ay aynı zamanda kutsal Ramazan ayının barındığı aydır. Bu ay, hekimlerin antiemperyalist mücadelesinin ve batılı standartlara uygun olarak hekimliğin başladığı aydır.

Bu düşüncelerle fotoğraf dolu, görüntü dolu ifadelerin en zengin görsellerini bize sunan sanatçılarımızı ve fotoğrafçılarımızı selamlıyoruz.

Prof. Dr. Salih Fehmi KATIRCIOĞLU

Prof. Dr. Salih Fehmi KATIRCIOĞLU*

MİTOLOJİDE HEMERA

Yunan mitolojisinde Hemera (/ˈhɛmərə/; Eski Yunanca: Ἥμερα, romanize edilmiş: Hēmērā, lit. 'Gündüz' [hɛːméraː]) gündüzün kişileştirilmiş haliydi. Hesiod'a göre, Erebus'un (Karanlık) ve Nyx'in (Gece) kızı ve Aether'in kız kardeşiydi. Hesiod'un Theogony'sinde ayrı varlıklar olmalarına rağmen, Hemera ve Eos (Şafak) sıklıkla birbirleriyle özdeşleştirilmiştir.

Soybilim

Hesiod'un Theogony'sinde, Hemera ve kardeşi Aether, Erebus ve Nyx'in çocuklarıydı. Bakkhylides'in Hemera'yı Chronus'un (Zaman) ve Nyx'in kızı olarak gördüğü anlaşılıyor. Kayıp destansı şiir Titanomachy'de (MÖ yedinci yüzyılın sonu?), Hemera muhtemelen Aether'den Uranüs'ün (Gökyüzü) annesiydi. Bazı nadir versiyonlarda, Hemera bilinmeyen bir anneden Helios'un (Güneş) kızıydı.

Mitoloji

Hesiod'un Theogony'sine göre, Hemera, Nyx (Gece) içeri girdiğinde Tartarus'tan ayrıldı; Hemera geri döndüğünde, Nyx ayrıldı:

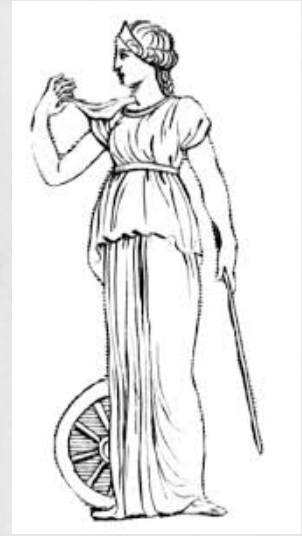
Gece ve Gündüz, büyük bronz eşiği geçerken birbirlerini selamlayarak yan yana geçerler. Biri içeri girmek üzereyken diğeri kapıdan çıkmak üzeredir ve ev ikisini de asla içeride tutmaz, ancak her zaman biri evden çıkar ve dünyanın üzerinden geçer, diğeri ise sırayla evin içinde kalarak kendi ayrılış zamanını bekler, ta ki o zaman gelene kadar. Biri yeryüzündekiler için çokça görülen ışığı tutar, ancak diğeri ellerinde Ölüm'ün kardeşi Uyku'yu tutar - ölümcül Gece, bulanık bulutla örtülü.

Romalı muadili Dies

Hemera'nın Romalı muadili Dies'in (Gündüz) farklı bir soyağacı vardı. Romalı mitograf Hyginus'a göre, Kaos ve Caligio (Sis), Nox'un (Gece), Dies'in, Erebus'un ve Aether'in ebeveynleriydi.[10] Cicero, Aether ve Dies'in Caelus'un (Gökyüzü) ebeveynleri olduğunu söyler. Hyginus ise, Caelus'a ek olarak, Aether ve Dies'in Terra'nın (Dünya) ve Mare'nin (Deniz) ebeveynleri olduğunu söyler. Cicero ayrıca Dies ve Caelus'un Hermes'in Romalı muadili olan Merkür'ün ebeveynleri olduğunu söyler.

Eos ile özdeşleşmiştir

Eos (Dawn), Hesiod'un Theogony'sinde ayrı bir varlık olmasına rağmen (Titans Theia ve Hyperion'un kızı, Memnon'un annesi ve Cephalus'un sevgilisidir) başka yerlerde Eos ve Hemera tanımlanmıştır. Örneğin, coğrafyacı Pausanias, Atina'daki "Kraliyet Portikosunda" ve Amyclae'deki Apollon tahtında, Cephalus'un Hemera olarak tanımladığı bir tanrıça tarafından kaçırıldığına dair tasvirler gördüğünü anlatır. Ayrıca, Hemera'nın oğlu Memnon'un hayatı için Zeus'a yalvardığını tasvir eden Olympia'daki bir taş kaideyi de anlatır. Benzer şekilde, Homeros'un Odysseia'sında Eos'un Orion'u kaçırın kişi olduğu söylenmesine rağmen, bu pasajın bir yorumcusu, Euphorion'a göre Hemera'nın Orion'a aşık olduğunu ve onu kaçırdığını söyler.

İbadet

Hemera'nın antik çağlarda bir kült aldığına dair çok az kanıt olmasına rağmen, arkeolojik kanıtlar Kos adasında Hemera ve güneş tanrısı Helios'a adanmış küçük bir tapınağın varlığını kanıtlamıştır.

Uzm. Ömer ACET*

GERİ DÖNMEYENLERİN HİKÂYESİ ÇANAKKALE VE 57.ALAY

I.Dünya harbi içerisinde Çanakkale muharebeleri çok önemli yere sahiptir. İngiltere ve Fransa Düvel-i Muazzama güçlerini Türklere karşı birleştirmiş ve topyekûn bir taarruz savaşı başlatmıştır. Haç ile Hilalin bitmeyen mücadelesi bu kez Çanakkale’de devam etmiştir. İtilaf devletleri için Çanakkale’yi geçmek demek, savaşın sona ermesi demektir. Çanakkale, Türk’ün son kalesi, vatanın namusu ve devletin mukadderatı yolunda düşman kuvvetlerine geçilmez bir duvar örmüştür. Çanakkale, Dünya tarihinde Avrupa’nın büyük güçlerinin tek cephede taarruza giriştiği, emsali olmayan ve savaşın kaderini belirleyecek kadar stratejik öneme sahiptir. 57.Alay Yarıbay Hüseyin Avni Paşa komutasında Çanakkale müdafaası esnasında 25 Nisan 1915 sabahı Conkbayırı’na hareket eden 19. Piyade Tümenine bağlı üç alaydan biri olan 57.Alay’ın yaklaşık 3000 subay ve askeri, kendilerinden 6 kat daha büyük bir kısmı bu taarruzda şehit olmuştur. İtilaf Devletlerinin başlattığı

kara harekâtı, Mustafa Kemal Paşa’nın komuta ettiği Anafartalar Tümen Komutanlığı ve 57.Alay’ın yaptığı başarılı savunma neticesinde başarısız olmuştur. 57.Alay, Mekteb-i Sultani (Galatasaray Lisesi) son sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. 13-14-15 yaşlarındaki bu vatan evlatlarının tamamı Çanakkale’de şehit olmuş ve düşman kuvvetlerine geçit vermemişlerdir. Genel çerçevede baktığımız zaman Çanakkale muharebelerinde savaşın kaderini doğrudan etkileyen birçok gelişme yaşanmıştır. Fakat cephe içerisindeki yerine baktığımız zaman 57.Alayın yapmış olduğu vatan müdafaası bambaşka bir yere sahiptir. Vatan şairimiz Mehmet Akif’in söylediği gibi, “Bir Hilal uğruna ya Rab ne güneşler batıyor.” Çanakkale Cephesi, bu minvalde tarihi bir öneme sahiptir. Gazi Mustafa Kemal Paşa, “Ben Size Taarruzu Değil, Ölmeyi Emrediyorum” diyerek Çanakkale’yi geçilmez kılmıştır. Dünyanın en güçlü devletlerinin donanmaları ve orduları ile vatan mukaddesatına el uzattığı ve o elin kırıldığı yerdir, Çanakkale...

O yıl Mekteb-i Sultani savaş bittiğinde mezun verememiştir. Cepheye gönderilen son sınıf öğrencilerinin hepsi 57.Alay sancağı altında şehit olmuştur. Çanakkale savaşlarının ruhunu oluşturan 57.Alayın verdiği mücadele, adanmışlık, inanmışlık ve korkusuzluk Çanakkale’nin ne dün ne bugün ne de

*Doktorant, Uludağ Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Omeracet_30@hotmail.com.

yarın geçilemeyeceğinin teminatı olmuştur. Türk milletine kalan bu eşsiz miras vatanın bağrına vurulan hançerin asla unutulmayacağına bir miladı olmuştur. Evlatlarını geri dönmek üzere cepheye gönderenlerin mabedidir, Çanakkale...

İngilizler ve müttefikleri hem karadan hem de denizden başlattıkları harekâtın sonucunda beklemedikleri bir direniş ile karşılaşmış ve hezimete uğramışlardır. Mustafa Kemal Paşanın da dediği gibi “Geldikleri gibi gitmişlerdi.”

Alınan ağır yenilgi İngilizleri tam bir hayal kırıklığına uğratmıştır. Mustafa Kemal Paşa'nın dehası ve öngörüsü ile düşman kuvvetleri Gelibolu'da durdurulmuş ve geri çekilmek zorunda kalmışlardır.

Dönemin İngiliz Bahriye Nazırı Winston Churchill Çanakkale hakkında, “Şu an

mağlubiyeti bütün damarlarımda hissetmekteyim. Çok üzgünüm. Oldukça mutluydum, umutluydum. Daha düne kadar Çanakkale bizimdir, diyordum. Bu hezimet tarihimizin en büyük kara lekesi olmuştur” diyerek yaşanan durumu özetlemiştir.

Çanakkale’de düşman kuvvetleri ile son asker şehit olana kadar çarpışan Türk askeri alay sancağını canı pahasına da olsa yere düşürmemiştir.

Şair Mehmet Akif Ersoy, Çanakkale’de vatan müdafaasında can verenlerin aziz hatırasına İstiklal Marşında şu dizeleri kaleme almıştır; “Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı düşün altında binlerce kefensiz yatmanı”.

Çanakkale geçilmedi ve asla geçilmeyecek. Gazi Mustafa Kemal Paşa ve Aziz Şehitlerimizin ruhu şad olsun...

f: Yelda Akıllıgöz

18 MART ÇANAKKALE ZAFERİ VE ŞEHİTLERİ ANMA GÜNÜ

Çağatay GÖKMEN

Yine bir 18 Mart... Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Gününün 108.yılında anma törenini sunmak üzere Gelibolu Şehitler Abidesi'nde idim... Deniz Zaferi'nin kaderini değiştiren Nusret Mayın gemisi yanımda, Gelibolu yamaçlarında Necmettin Halil Onan'ın "Bir Yolcuya" adlı şiiri karşımdaydı. "Dur yolcu" diye başlayan dizeler beni alıp Atatürk'ün özlü ve anlamı büyük olan "Onlar, bu toprakta canlarını verdikten sonra, artık bizim evlatlarımız olmuşlardır" sözlerine konduruyordu. Aslında bu sözleri Ulu Önder ilk defa, 1934 yılında, 18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi'nin yıl dönümü nedeniyle düzenlenen törenlerde okunmak üzere hazırlayıp İçişleri Bakanı Şükrü Kaya'ya verdiği metinde yer almıştı. Tepemde sanki Richard Bach'ın benim doğum yılımda yazdığı kanat çırpan "Martı Jonathan Livingston"lar... Kafamda ise; tarihimizde 9 ay boyunca sürecek destansı savaşın düşünce ve duyguları. Denizin dalgaları üzerinde, güneşin bulutların arasından sızan feryallerin ışıldadığı sabah, sahil kenarında tarihin yaprakları yine 18 Mart'ı gösteriyordu. Zaman yine gelmişti...

f: Yelda Akıllıgöz

Başta Mustafa Kemal ATATÜRK olmak üzere tüm şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyorum.

18 Mart 2023

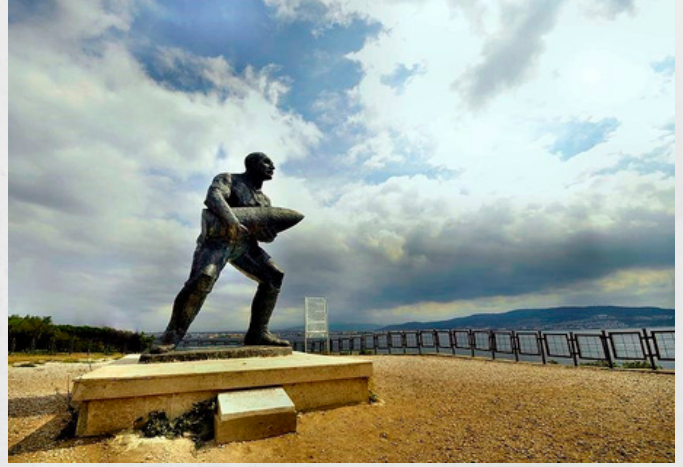

f: Nurdan Aslan

DUR YOLCU

*Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.
Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdir.
Bu ıssız, gölgesiz yolun sonunda
Gördüğün bu tümsek Anadolu'nda,
İstiklal uğrunda, namus yolunda
Can veren Mehmed'in yattığı yerdir.
Bu tümsek, koparken büyük zelzele,
Son vatan parçası geçerken ele,
Mehmed'in düşmanı boğduğu sele
Mübarek kanını kattığı yerdir.
Düşün ki, haşrolan kan, kemik, etin
Yaptığı bu tümsek, amansız, çetin
Bir harbin sonunda bütün milletin
Hürriyet zevkini tattığı yerdir.*

Necmettin Halil ONAN

f: Yelda Akıllıgöz

f: Yelda Akıllıgöz

ÇANAKKALE DESTANDIR..

Destan nedir biliyor musun?

Son erine kadar şehit olan 57. Alay'dır...

"Ne olursa olsun düşman Çanakkale'yi geçmemeli" diyen Müstahkem Mevki Kumandanı Albay Selahaddin Adil'dir...

276 kiloluk mermiyi sırtlayıp, namluya süren Seyit Onbaşı'dır...

Gelibolu'dur, Kilitbahir'dir, Seddülbahir'dir, Anafartalar'dır, Conkbayırı'dır...

Parmağının koptuğunu hissetmeyip, 'komutanım tetik basmıyor' diyen yiğittir...

Müttefik donanmasını boğazın sularına gömen Nusret'tir...

Vatan uğruna can veren, geri dönmeyi düşünmeyen 250.000 Mehmet'tir...

Var mı dünyada eşi benzeri tarihin altın sayfalarında

Yakılan türküleri, ağıtlarında

Bugüne söylene söylene gelir ağızlarda...

Bu millet 110 yıl önce işte bu destan yazdı ...

Özcan KEKEÇ

14 Şubat 2025

f: Prof. Dr. Salih Fehmi Katircioğlu

f: Ahmet Semih Bilgin

f: Yelda Akıllıgöz

f: Yelda Akıllıgöz

GRAVÜR DÜNYASI DİJİTAL GRAVÜR KÜTÜPHANESİ

Dr. Ecz. Yelda AKILLIGÖZ*

Gravür, Yunanca'da Gravikes/Grafein (Yazmak, çizmek), Fransızca'da Gravure (Kazıma resim sanatı) anlamlarına gelmektedir. Kökeni çok eskiye dayanan bir baskı tekniği olup matbaacılıkta ve sanat ürünlerinin yapımında kullanılmaktadır. Tahta (tümsek), metal (çukur) veya taş (litografi) gibi sert bir materyal üzerine tabakalar halinde renkli boyalar sürüldükten sonra, üst katmana yazı veya desen kazınır. Alt kısımda kalan renklerden yararlanır. Kazıma suretiyle oluşan resim gravürdür.

Gravür, 15. yy. sonunda Avrupa'da siyah-beyaz olarak denenmiştir. Albrecht Dürer, Hans Holbein, Rembrandt van Rijn ve Francisco Goya ilk gravür sanatçılarıdır. Onları Martin Schongauer, Andrea Mantegna, Alde Manuce ve Trechsel kardeşler takip etmiştir.

Türkiye'de ise; 1882 yılında kurulan Sanayii Nefise Mektebi (Güzel Sanatlar Akademisi)'nin Hakkâklık Bölümünde kopya etmek suretiyle ilk gravür çalışmaları yapılmıştır.

Orijinal ilk çalışma, 1930'da Turgut Zaim'in tahta üzerine kazımak suretiyle yapmış olduğu oyma resimlerdir. Sonrasında Sabri Berkel'in soyut gravürleri, Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun metal üzerine, Eren Eyüboğlu'nun metal üzerine, Nurullah Berk ve Ercüment Kalmık'ın linoleum çalışmaları, Mustafa Asher'in tahta ve linoleum üzerine renkli ve siyah-beyaz çalışmaları, Fethi Karakaş'ın litografileri, Gündüz Gölönü'nün bakır kazıları, Muammer Bakır, Aliye Berger, Mustafa Plevneli, Cemal Tollu, Orhan Peker, Devrim Erbil'in çalışmaları dikkat çekicidir.

*Dr. Ecz. / Felsefeci / Fotoğrafçı / Şair / Yazar / yelosca@gmail.com

Gravür çalışmaları, fotoğraf gibi hem belge niteliği taşımakta hem de sanat değeriyle öne çıkmaktadır. 1839'da fotoğrafın bulunmasından önce toplumun kültür öğelerinin, coğrafi özelliklerinin, günlük yaşamın belgelendiği ilk eserlerdir.

Uluşad Gürbüz, Selma Gürbüz ve Emre Gürbüz dünya çapında araştırmacıların ve sanatçıların faydalanabilmesi amacıyla bir ilke imza atarak; Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesini hazırlamışlardır. Dili Türkçe ve İngilizcedir. Kütüphane, 16-19.yy arası 10 binden fazla eser barındırmaktadır. Kütüphanenin kuruluş amacını, arşiv içeriğini ve geleceğe dair projeleri, Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesi ekibi adına Sayın Uluşad Gürbüz'den dinleyelim;

Bilindiği üzere, fotoğraf makinesinin günlük hayatta kullanılmaya başlanılmasından önce yani, 1850'li yıllar öncesi dönemler için orijinal boyalı resimler dışında toplumların sanatı, tarihi, sosyal hayatı, kültürleri, ülke topografileri, şehir manzaraları, mimarileri vb. hakkında bilgi sahibi olabileceğimiz tek görsel medya aracı gravürlerdir (antik baskı resimler). Ayrıca, gravürler, sanatçıların ve izleyicilerin kendilerini bir dönemin ruhuna ve atmosferine taşımalarını sağlar. Günümüzde hem tarihi bir doküman hem de sanat eseri olarak gravürler birçok ülkede kütüphane velveya müze konsepti içinde hem dijital olarak hem de sergi vb. şeklinde fiziksel olarak sanatseverler, akademisyenler, öğrenciler ile mesleki anlamda bu materyalleri kullanacak olan kişi ve kurumların kullanımına sunulmaktadır.

Türkiye'nin ilk ve tek dijital gravür kütüphanesi olma özelliği taşıyan Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesinin öncelikli amaçlarından biri de geçmiş yaşam, mekan ve duyguları günümüze taşıyarak belgeleyen gravürlerin ülkemizdeki bilinirliğine

katkıda bulunmak ve kendi coğrafyamızla ilgili olanlar öncelikli olmak üzere görsel bir veri tabanı (kütüphane) hizmeti vermek suretiyle herhangi bir ticari gaye olmaksızın geniş kapsamlı bir kültür hizmeti sunabilmektir.

Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesi bağımsız bir girişimdir ve herhangi bir kurum, kuruluş, müze, kütüphane veya üniversitenin parçası olarak faaliyet göstermemektedir. Kütüphane faaliyetlerini sürdürmek için herhangi bir yardım veya destek almamakta olup, tamamen kendi kaynakları ile finanse edilmektedir. Bununla birlikte, dünya genelinde araştırmacılar, akademisyenler, eğitimciler, öğrenciler ve sanat tutkunları için Türkçe ve İngilizce olarak kapsamlı bir kaynak sunmak amacıyla çeşitli kütüphaneler, kurumlar ve organizasyonlarla işbirliği yapmaktadır.

Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesi, tarih ve sanata düşkün olan Gürbüzer Ailesi tarafından kurulmuş özel bir dijital kütüphanedir. Selma, Uluğsad ve Emre Gürbüzer'in amacı, öncelikle Anadolu coğrafyasının tarihi ve sanatsal zenginliklerini sergileyecek; sanat ve tarih tutkunlarına, akademisyenlere, öğrencilere ve geleceğin sanatçıları olacak çocuklarımıza uluslararası düzeyde üniversiteler ve müzeler bünyesinde sunulan standartta bir ortam sağlayacak, Türkiye'nin ilk fiziksel gravür kütüphanesi ve/veya müzesini oluşturmaktır.

Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesi, 10.000'den fazla antik gravür ve haritayı bünyesinde barındırmaktadır. Arşiv, şu temalar etrafında şekillenmektedir;

- *Coğrafi Tasvirler: Başta İstanbul olmak üzere Osmanlı İmparatorluğu şehirlerinin yanı sıra Anadolu ve Avrupa bölgelerini tasvir eden görseller,*
- *Osmanlı İmparatorluğu ve Günlük Hayat: Osmanlı İmparatorluğu'ndaki günlük yaşamı, harem kültürünü, sosyal gelenekleri, , pazar yerleri, kıyafet ve kostümleri ve geleneksel meslekleri gösteren görseller.*
- *Askeri Tarih ve Savaş Belgeleri: Osmanlı İmparatorluğu'nun askeri vaziyetlerini, özellikle 1853-1856 Osmanlı-Rus Savaşı (Kırım Savaşı) ve 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı gibi önemli çatışmaları konu alan, The Illustrated London News ve The Graphic gibi dönemin gazetelerinde yer almış gravürlerin görselleri.*
- *Haritacılık: Türkiye ve Osmanlı coğrafyasına ve Türkiye'nin coğrafi gelişimine odaklanan antik haritalar ve dünya çapındaki ülkeleri gösteren haritalar.*
- *Mimari ve Şehir Manzaraları: Ünlü mimari yapıların yanı sıra İstanbul, Paris, Londra ve Viyana gibi şehirlerin panoramik görünümleri, ünlü yapılar ve anıtsal mimari detaylar.*
- *Dini Metinler: 19. yüzyıl ve öncesine ait İncil ve Tevrat sahnelerini içeren dini gravürler.*
- *Tarihi Kıyafetler ve Moda: Moda ve Kostümün Evrimini gösteren 19. yüzyılın Fransız ve İngiliz modasının yanı sıra kronolojik olarak ve ülkeye göre düzenlenmiş kostüm tarihini detaylandıran antika baskılar.*
- *Müzikal ve Edebi Portreler: Beethoven, Mozart ve Bach gibi önde gelen bestecilerin 19. yüzyıl tasvirlerinin yanı sıra müzik tarihi, Viktorya dönemi notaları ve Shakespeare'in ikonik edebiyatıyla ilgili baskılar*
- *Tiyatro, Müzik ve Dans: İngiliz tiyatrosu ağırlıklı olmak üzere 23tiyatro, bale ve müzik tarihini içeren sahne sanatları koleksiyonu; Beethoven, Mozart, Bach ve Haydn gibi büyük bestecilerin portreleri.*
- *Müzikal ve Edebi Portreler: Beethoven, Mozart ve Bach gibi önde gelen büyük bestecilerin portrelerinin yanı sıra müzik tarihi, Viktorya dönemi notaları ve Shakespeare'in ikonik edebiyatıyla ilgili baskılar.*
- *Bilimsel ve Botanik Baskılar: Bitkibilim ve hayvan dünyasına ait botanik ve zoolojik görseller*
- *Önemli Şahsiyetler: Bilim insanları, tanınmış sanatçılar ve devlet adamları ve tarihi figürlere dair portreler.*
- *Dikkate Değer Eserler: William Shakespeare'in eserleri ve William Hogarth'ın karikatür çizimlerinden oluşan kapsamlı arşivler.*

Henüz açık erişime açılmasının üstünden kısa bir süre geçmiş olmasına rağmen, Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesi, gerek Türkiye'nin 67 üniversite kütüphanesinin veri tabanında, gerekse yurtdışında bulunan 101 üniversite kütüphanesinin veri tabanları ile

kataloglarında ve ayrıca tüm dünyada bulunan kütüphaneler tarafından kullanılan 12 veri tabanında yerini almıştır.

Bugün itibari ile aşağıda linkleri verilen kütüphaneler ve veri tabanlarından Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesine ulaşma imkanı bulunmaktadır.

Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesi dünya genelinde araştırmacılar, eğitimciler ve sanat tutkunları için kapsamlı bir çevrimiçi kaynak sunmak amacıyla çeşitli kütüphaneler, akademik kurumlar, kültürel organizasyonlar ve arşivlerle iş birliği yapmaktadır. Bu çerçevede, Gravür Dünyası yakın zamanda dünya genelinde binlerce kütüphane tarafından kullanılan ve WorldCat, DBİS, OSMİKON gibi dünyanın en kapsamlı kütüphane veri tabanlarına entegre edilmiştir. Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesinin bu platformlara katılması, Türkiye'nin kültürel ve tarihi varlıklarının uluslararası alanda tanıtılmasına ve bu değerlere yönelik akademik araştırmaların yaygınlaşmasına da hizmet etmektedir. Ayrıca, bu durum, Türkiye'nin zengin tarihsel ve kültürel mirasının Avrupa'dan başlayarak dünya genelinde tanınırlığını artırarak, sanatseverler ve araştırmacılar için önemli bir referans kaynağı haline gelmesine yardımcı olmuştur.

Ticari bir amacı bulunmayan bu proje, akademik ve kamuya açık bir kaynak olarak, antik baskılarda yansıtılan kültürel mirasın farkındalığını artırmayı hedeflemektedir. Kütüphane, kültürel mirasın korunması, antik gravür ve haritaların toplumsal fayda için dijitalleştirilmesi ve araştırma ile öğretim amaçları için ücretsiz olarak kullanıma sunulmasını sağlama konusunda kararlıdır.

Bu bağlamda, Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesi yalnızca tarihi bilgi ve belgeleri dijital ortama aktarmakla kalmayıp, kültürel mirasın farkındalığını artırarak daha geniş kitlelere ve gelecek nesillere aktarılması, akademik araştırmaların zenginleşmesi ve kültürel, tarihsel ve sanatsal değerlerin korunması amacıyla, bu ortak vizyonu paylaşan kişi, kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmaya hazırdır.

Bu doğrultuda, Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesi, kütüphanede yer alan gravürlerin nitelik ve nicelik olarak daha tatminkar bir düzeye getirilerek ve kütüphanede mevcut olmayan nadide gravür ve haritaların temin edilerek kütüphane kapsamını genişletecek ve hem ulusal hem de uluslararası düzeyde etki alanını artıracak stratejik iş birliklerini heyecanla beklemektedir. Bu hedefe yönelik olarak sanat ve tarihe değer veren kişi, kurum ve kuruluşlarla ortak projeler geliştirmek, bu değerli arşivin dijital arşivin sürekliliğini sağlayarak daha geniş kitlelere ulaştırmanın yanı sıra, entelektüel bir paylaşım platformu oluşturulmasına, kültürel mirasın korunmasına ve araştırmalara daha fazla katkı sunulmasına imkan tanıyacaktır.

kataloglarında ve ayrıca tüm dünyada bulunan kütüphaneler tarafından kullanılan 12 veri tabanında yerini almıştır.

Bugün itibari ile aşağıda linkleri verilen kütüphaneler ve veri tabanlarından Gravür ,ijital Gravür Kütüphanesinin bu platformlara katılması, Türkiye'nin kültürel ve tarihi varlıklarının uluslararası alanda tanıtılmasına ve bu değerlere yönelik akademik araştırmaların yaygınlaşmasına da hizmet etmektedir. Ayrıca, bu durum, Türkiye'nin zengin tarihseli ve kültürel mirasının Avrupa'dan başlayarak dünya genelinde tanınırlığını artırarak, sanatseverler ve araştırmacılar için önemli bir referans kaynağı haline gelmesine ya, a hazırdır.

Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesi, tüm içeriklerini ücretsiz olarak erişime sunan resmi web sitesi üzerinden (www.gravurdunyasi.com veya www.gravurdunyasi.com/?lang=en) hizmet vermektedir.

Kütüphane, aynı zamanda sosyal medya platformları aracılığıyla geniş bir kitleye ulaşmakta ve yeni eklenen eserleri takipçileriyle paylaşmaktadır:

- **Instagram** : @gravur.dunyasi
- **Twitter (X)**: @gravurdunyasi

Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesi'ne Erişim Sağlayan Yurt Dışında Bulunan Veri Tabanları (Harf Sırasıyla);

- **Common Union Catalogue (GVK)**, <https://gvk.k10plus.de/SET=1/TTL=1/PRS=HOL/SHW?FRST=1&HILN=597#597> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- **Das Bibliothekservice-Zentrum Baden-Württemberg (SWB) (South West German Library Network)**, <https://swb.boss.bsz-bw.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- **K10 plus Union Catalogue**, <https://opac.k10plus.de/DB=2.299/PPNSET?PPN=1896775578&PRS=HOL&INDEXSET=21>
- **DBIS Database Information System**, <https://dbis.ur.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- **Der Bibliotheksverbund Bayern (BVB) (Gateway Bayern)**, <https://bvbat01.bib-bvb.de/TP61/start.do?Language=De&Query=-1%3D%22gravur%22+IN+%5B1%5D>
- **German Union Catalogue (ZDB)**, <https://zdb-katalog.de/title.xhtml?idn=1337188182&view=brief>
- **Hessen Library Network (HEBIS)**, <http://cbsopac.rz.uni-frankfurt.de/DB=2.1/SET=1/TTL=1/SHW?FRST=1>

- *LIV Library, Gövde* ((Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *North Rhine-Westphalia Catalogue* (*Hochschulbibliothekszenrum des Landes Nordrhein-Westfalen (HBZ)*),

<https://nrw.digibib.net/search/hbzyk/record/99374472907206441?be-hbzyk-sort=relevance&q-al=grav%C3%BCr&start=1&count=20&hitcount=3762&pos=13>

- *Subito*, <https://search.subito-doc.de/vufind/Search/Home> ((Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Osmikon, The Research Gateway to Central, Eastern, and Southeastern Europe*, <https://www.osmikon.de/osmikosearch/Record/991144508454707356?sid=9494343&lng=en>
- *WorldCat*, <https://search.worldcat.org/title/1450727035>

Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesi'ne Erişim Sağlayan Türkiye'de Bulunan Kütüphaneler (Harf Sırasıyla);

- *Abdullah Gül Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://kutuphane-tr.agu.edu.tr/acik-erisim-veritabanlari>
- *Adana Alparlan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://library.atu.edu.tr/#!/sayfa/2000/2998/712e7992-0d11-432d-b301-c0e5b9d52a39/>
- *Akdeniz Üniversitesi Kütüphanesi*, https://kutuphane.akdeniz.edu.tr/tr/serbest_erisimli_elektronik_kaynaklar-2266
- *Aksaray Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://kutuphane.aksaray.edu.tr/gravur-dunyasi-dijital-gravur-kutuphanesi>
- *Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi*, <https://kddb.alanya.edu.tr/e-kaynaklar/serbest-erisimli-kaynaklar/>
- *Amasya Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://kutuphane.amasya.edu.tr/elektronik-kaynaklar/acik-erisim-veritabanlari.aspx>
- *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://lib.hacibayram.edu.tr/Veritabanlari>
- *Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.aybu.edu.tr/kutuphane/tr/sayfa/648/E-K%C3%BCt%C3%BCphaneler>
- *Antalya Bilim Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://antalya.edu.tr/tr/bolumler/kutuphane-ve-dokumantasyon-mudurlugulicerik/bilgi-belge-2/elektronik-kaynaklar-1>
- *Artvin Çoruh Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://kutuphane.kutuphane.artvin.edu.tr/online-veritabanlari>
- *Bakırçay Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://kutuphane.bakircay.edu.tr/Sayfalar/712/veritabanlari>

- *Bartın Üniversitesi Kütüphanesi, LIV Library, Gövde ((Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Beykoz Üniversitesi Kütüphanesi, LIV Library, Gövde ((Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Kütüphanesi, https://bilecik.edu.tr/kutuphane/Icerik/%C3%9Ccretsiz_Bilgi_Kaynaklar%C4%B1_b e101*
- *Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi, <https://library.bilkent.edu.tr/research-guides/subjects/databases.php?letter=G>*
- *Boğaziçi Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.library.boun.edu.tr/veritabanlari.php#G>*
- *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Kütüphanesi, <https://kutuphane.ibu.edu.tr/tr/page/acik-erisim-veri-tabanlari/18108>*
- *Bursa Uludağ Üniversitesi Kütüphanesi, <https://uludag.edu.tr/kutuphane/konu/view?id=2082>*
- *Çağ Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.cag.edu.tr/tr/kutuphane-mudurlugu-elektronik-kaynaklar-gravur-dunyasi-dijital-gravur-kutuphanesi>*
- *Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Kütüphanesi, <https://lib.comu.edu.tr/veri-tabanlari-alfabetik-r24.html>*
- *Çankırı Karatekin Üniversitesi Kütüphanesi, <http://konurehberi.karatekin.edu.tr/subjects/databases.php?letter=G>*
- *Çukurova Üniversitesi Kütüphanesi, <https://library.cu.edu.tr/cule-kaynaklar/veritabanlari/acik-erisim-ucretsiz-veritabanlari/gravur-dunyasi-dijital-gravur-kutuphanesi>*
- *Dicle Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.dicle.edu.tr/tr/birimler/kutuphane-ve-dokumantasyon-daire-baskanligi/sayfalar/abone-veritabanlari-9880>*
- *Ege Üniversitesi Kütüphanesi, https://kutuphane.ege.edu.tr/tr-10842/kutuphane_veritabani_select.html*
- *Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Kütüphanesi, <https://kutuphane.fsm.edu.tr/THY-Kutuphanesi--Veritabanlari>*
- *Galatasaray Üniversitesi Kütüphanesi, <https://kutuphane.gsu.edu.tr/tr/e-kaynaklar/gsu-veritabanlari>*
- *Gazi Üniversitesi Kütüphanesi, <https://lib.gazi.edu.tr/view/page/15137>*
- *Gebze Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.gtu.edu.tr/kategori/3510/0/display.aspx>*
- *Hakkari Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.hakkari.edu.tr/kutuphane/en/database/detail/135/gravur-dunyasi-dijital-gravur-kutuphanesi>*

- *Hitit Üniversitesi Kütüphanesi, LIV Library, Gövde (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *İbn Haldun Üniversitesi Kütüphanesi, LIV Library, Gövde (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *İstanbul Aydın Üniversitesi Kütüphanesi, LIV Library, Gövde (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *İstanbul Bilgi Üniversitesi Kütüphanesi, LIV Library, Gövde (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *İstanbul Galata Üniversitesi Kütüphanesi, LIV Library, Gövde (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *İstanbul Gedik Üniversitesi Kütüphanesi, <https://kutuphane.gedik.edu.tr/veritabanlari>*
- *İstanbul Kültür Üniversitesi Kütüphanesi, <https://iku.libguides.com/az.php?a=g>*
- *İstanbul Medipol Üniversitesi Kütüphanesi, <https://kutuphane.medipol.edu.tr/abone-veri-tabanlari/>*
- *İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.istun.edu.tr/tr/kutuphane/veritabanlari/abone-veri-tabanlari>*
- *İstanbul Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, <https://kutuphane.itu.edu.tr/arastirma/veritabanlari#harf-G>*
- *İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, <https://kutuphane.istanbul.edu.tr/tr/content/deneme-veritabanlari/deneme-veritabanlari>*
- *İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Araştırma Üniversitesi Kütüphanesi, <https://kutuphane.iuc.edu.tr/tr/content/e-kaynaklar/acik-erisim-kaynaklari>*
- *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.yeniyuzyil.edu.tr/kutuphane/Veritabanlari.aspx>*
- *İstinye Üniversitesi Kütüphanesi, <https://kutuphane.istinye.edu.tr/tr/duyurular/acik-erisim-dijital-gravur-kutuphanesi>*
- *İzmir Ekonomi Üniversitesi Kütüphanesi, <https://kutuphane.ieu.edu.tr/tr/a-z-dizin>*
- *İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu Kütüphanesi, <https://katalog.kavram.edu.tr/vetisbt/?p=1&dil=tr>*
- *İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphanesi, <https://libguides.iyte.edu.tr/az.php?a=g>*
- *Kapadokya Üniversitesi Kütüphanesi, <https://kutuphane.kapadokya.edu.tr/elektronik-kaynaklar/acik-erisimli-veri-tabanlari/>*
- *Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Kütüphanesi, <https://kocaelisaglik.edu.tr/acik-erisimli-e-kaynaklar/>*

- *Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://kutuphane.ksbu.edu.tr/defaultx/sayfa/10415/arastirma-olanaklari>
- *Maltepe Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://yeni-kutuphane.maltepe.edu.tr/vetisbt/>
- *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://kutuphane.mcbu.edu.tr/>
- *Marmara Üniversitesi Kütüphanesi*, https://kesifaraci.com/index.jsp?modul=database-information&ekual=all&search_type=start&db_type=all&permission=all&scope=all&searchword=G
- *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://msgsu.edu.tr/kutuphane/veritabanlari>
- *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://library.mu.edu.tr/tr-TR/AboneVeriTabanlari/AboneVeriTabanlariListesi/A%C3%A7%C4%B1k%20Eri%C5%9Fim%20Veri%20Tabanlar%C4%B1?page=5&pageSize=25>
- *Munzur Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.munzur.edu.tr/birimler/idaril/kddl/pages/acikvt.aspx>
- *Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://lib.metu.edu.tr/tr/veritabanlari-alfabetik-listesi#6>
- *Sakarya Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://kutuphane.sakarya.edu.tr/tr/duyuru/goster/125243/gravur-dunyasi-dijital-gravur-kutuphanesi>
- *Süleyman Demirel Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://kutuphane.sdu.edu.tr/tumveritabanlari>
- *TED Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://library.tedu.edu.tr/abone-veritabanlari>
- *TOBB ETÜ Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.etu.edu.tr/tr/kutuphane/dis-kaynaklar>
- *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Kütüphanesi*, https://kutup.gop.edu.tr/duyuruDetay.aspx?d=tr-TR&m=duyuru_detay&mk=36044&id=19137
- *Trabzon Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://kutuphane.trabzon.edu.tr/S/5554/acik-erisim-kaynaklari>
- *Türk-Alman Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://3fcampus.tau.edu.tr/uploads/cms/kutuphane.tau/n64JvZuv4W.pdf>
- *Türk Hava Kurumu Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://library.thk.edu.tr/pages/7/dijital-kutuphaneler>
- *Uşak Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://kutuphane.usak.edu.tr/menu/10398>
- *Üsküdar Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://kutuphane.uskudar.edu.tr/tr/sayfa/90/acik-erisim-veri-tabanlari>

- *Orient-Institut Istanbul Kütüphanesi*, <https://oiist.org/tr/home-tr/> ya da <https://lbsvz2.gbv.de/DB=47/SET=12/TTL=1/SHW?FRST=1> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Osmanlı İmparatorluğu'na dair dijital araştırmalar ile yazılı ve görsel kaynaklara erişim sağlamak üzere kurulan Digital Ottoman Studies'in (DOS) veri tabanı*,
- <https://digitalottomanstudies.com/photo-collections?lang=tr...>

Gravür Dünyası Dijital Gravür Kütüphanesi'ne Erişim Sağlayan Yurt Dışında Bulunan Kütüphaneler (Harf Sırasıyla);

Almanya,

- *Aschaffenburg Bölgesi Devlet Kütüphanesi*, <https://www.hofbibliothek-ab.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Augsburg Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.uni-augsburg.de/de/organisation/bibliothek/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Bamberg Eyalet ve Bamberg Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://katalog.ub.uni-bamberg.de/TouchPoint/start.do?Language=de&View=ubg&Branch=1> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Bavyera Eyalet Kütüphanesi (BSB)*, <https://www.bsb-muenchen.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Bayreuth Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.ub.uni-bayreuth.de/de/index.html> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Bingen Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://opac.ub.uni-mainz.de/DB=11/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Bistum Mainz Kütüphanesi*, <https://bistummainz.de/bildung/martinus-bibliothek/index.html> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Braunschweig Güzel Sanatlar Üniversitesi (HBK) Kütüphanesi*, <https://opac.lbs-braunschweig.gbv.de/DB=3/LNG=DU/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Bonn Üniversitesi ve Bonn Eyalet Kütüphanesi*, <https://www.ulb.uni-bonn.de/de> and https://bonnus.ulb.uni-bonn.de/discovery/search?vid=49HBZ_ULB:DEFAULT (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Bundeswehr Üniversitesi Kütüphanesi, Münih*, <https://www.unibw.de/lub> (Lütfen, OPAC arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Caritas Kütüphanesi, Freiburg*, <https://www.caritasbibliothek.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Chemnitz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.tu-chemnitz.de/lub/index.html> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)

- *Darmstadt Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://bib.h-da.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Darmstadt Teknik Üniversitesi ve Darmstadt Eyalet Kütüphanesi*, https://www.ulb.tu-darmstadt.de/die_bibliothek/index.de.jsp (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Deutsches Museum Kütüphanesi*, <https://opac.deutsches-museum.de/TouchPoint/start.do?View=dmm&Language=de> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Dortmund Teknik Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://ub.tu-dortmund.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Duisburg-Essen Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.ehz-bibliothek.elk-wue.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Esslingen Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://hses.boss.bsz-bw.de/Search> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Evangelische Hochschul und Zentralbibliothek Württemberg (EHZ Kütüphanesi)*, <https://www.ehz-bibliothek.elk-wue.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Frankfurt Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.frankfurt-university.de/del/hochschule/bibliothek/startseite-der-bibliothek/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Freiburg Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.ub.uni-freiburg.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Freiburg Eğitim Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.ph-freiburg.de/bibliothek.html> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Fulda Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.hs-fulda.de/hlb/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Goethe Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.ub.uni-frankfurt.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Heinrich Heine Düsseldorf Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://katalog.ulb.hhu.de/Record/99374472907206441>
- *Hertie Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.hertie-school.org/en/library/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Hessen Kassel Heritage Kütüphanesi*, https://opac.bibliothek.uni-kassel.de/DB=2/SET=2/TTL=1/START_WELCOME (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Hohenheim Üniversitesi Kütüphanesi, Chemnitz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.tu-chemnitz.de/ubl/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)

- *Johannes Gutenberg Mainz Üniversitesi Kütüphanesi, Chemnitz Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.tu-chemnitz.de/ubl> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Julius Maximilian Würzburg Üniversitesi (JMU) Kütüphanesi, <https://www.bibliothek.uni-wuerzburg.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Justus Liebig Giessen Üniversitesi (JLU) Kütüphanesi, <https://www.uni-giessen.de/ublen> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Kassel Üniversitesi ile Kassel Şehir ve Murhard Kütüphanesi, <https://www.uni-kassel.de/ubl> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Konstanz Üniversitesi Kütüphanesi, <https://konstanz.summon.serialssolutions.com/de-DE/#/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Köln Üniversitesi Kütüphanesi, <https://katalog.ub.uni-koeln.de/portall/home.html?l=de> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Leipzig Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.ub.uni-leipzig.de/start> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Mainz Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.hs-mainz.de/studium/services/fachbereichsuebergreifend/bibliothek/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Marburg Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.uni-marburg.de/de/ub> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Martin Luther Üniversitesi Halle-Wittenberg ve Eyalet Kütüphanesi, <https://halit.bibliothek.uni-halle.de/search?g=g&q=grav%C3%BCr&v=1896775578> ya da <https://opac.lbs-halle.gbv.de/DB=1/LNG=DU/SID=4aeb2e32-0/TTL=1/XMLPRS=N/LNG=EN/PPN?PPN=1896775578>*
- *Münih Ludwig Maximilian Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.en.ub.uni-muenchen.de/index.html> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Münih Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, <https://opac.ub.tum.de/TouchPoint/start.do?View=tum> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Neu-Ulm Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, <https://opac.hnu.de/TouchPoint/start.do?View=fnu> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Neuburg an der Donau Eyalet Kütüphanesi, https://www.sbn.de/discovery/search?vid=49BVB_RSB:SND_VU1 (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*
- *Nürnberg Georg Simon Ohm Teknik Üniversitesi Kütüphanesi, <https://opac.th-nuernberg.de/TouchPoint/start.do?View=fhn> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)*

- *Passau Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.ub.uni-passau.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Regensburg Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.uni-regensburg.de/bibliothek/startseite/index.html> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Regensburg Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://bibliothek.oth-regensburg.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Rheinmain Uygulamalı Bilimler Üniversitesi ve Eyalet Kütüphanesi*, <https://www.hs-rm.de/en/services/university-and-state-library-rheinmain> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Saarland Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.sulb.uni-saarland.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Saarland Teknik ve Ekonomi Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Kütüphanesi, Saarbrücken (htw saar)*, <https://www.htwsaar.de/studium-und-lehre/service-und-beratung/rund-ums-studium/bibliothek> (Lütfen, Bibliothekskatalog OPAC arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Saxon Eyalet ve Dresden Teknik Üniversitesi Kütüphanesi (SLUB)*, <https://www.slub-dresden.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Stadel Müzesi, Frankfurt*, https://lbsopac.rz.uni-frankfurt.de/DB=71/SET=4/TTL=1/START_WELCOME (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Stuttgart Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.ub.uni-stuttgart.de/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız) (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Jena Üniversitesi ve Thuringian Eyalet Kütüphanesi*, <https://www.thulb.uni-jena.de/home> (Lütfen, arama kısmına "gravür" yazınız)
- *TU Bergakademie Freiberg Üniversitesi Kütüphanesi (TUBAF)*, <https://tu-freiberg.de/lib> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *-Tuebingen Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://uni-tuebingen.de/einrichtungen/universitaetsbibliothek/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *-Weihenstephan-Triesdorf Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.hswt.de/en/about/organisation/central-facilities/library> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)
- *Zwickau Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.fh-zwickau.de/bibl/> (Lütfen, arama kısmına "gravür ya da gravur" yazınız)

Amerika,

- *Butler Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.butler.edulibrary/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dunyasi" yazınız)

- *Claremont Colleges Kütüphanesi*, <https://library.claremont.edu/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Clarkson Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://sites.clarkson.edu/library/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Delaware Eyalet Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://desu.libguides.com/DSULibraryServices> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Georgia Southern Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://ww2.georgiasouthern.edu/library/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Illinois Urbana-Champaign Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.library.illinois.edu/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Iona Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.iona.edu/libraries> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Kaliforniya Üniversitesi Kütüphanesi, Berkeley*, <https://guides.lib.berkeley.edu/c.php?g=883727&p=6349824>
- *Michigan Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://guides.lib.umich.edu/NE/ottoman>
- *Louisville Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://library.louisville.edu/home> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Shenandoah Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://libguides.su.edu/UniversityLibraries/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Shepherd Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.shepherd.edu/library> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *University at Albany Kütüphanesi*, <https://library.albany.edu/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *University of North Carolina at Greensboro Kütüphanesi*, <https://library.uncg.edu/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Utica Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.utica.edu/directory/library> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

Azerbaycan,

- *Azerbaycan Devlet Kültür ve Sanat Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://admiu.edu.az/elektron-m%c9%99lumat-bazalaril>
- *Hazar Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://khazar.org/en/item/1306>

Birleşik Arap Emirlikleri,

- *Abu Dhabi Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.adu.ac.ae/library> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

- *Şarjah Amerikan Üniversitesi Kütüphanesi* <https://library.aus.edu/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

Brezilya,

- *Brezilya Ulusal Kütüphanesi (KBNDigital-Biblioteca Nacional Digital to Brasil)*, <https://bndigital.bn.gov.br/bibliotecas-digitais-pelo-mundo/>

Güney Afrika Cumhuriyeti,

- *Pretoria Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://library.up.ac.za/home> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Limpopo Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.ul.ac.za/library/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

Hollanda,

- *Erasmus Üniversitesi Kütüphanesi, Rotterdam*, <https://www.eur.nl/library> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Tilburg Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.tilburguniversity.edu/campus/university-library> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Vrije Universiteit Amsterdam Kütüphanesi*, <https://vu.nl/nl/over-de-vul/diensten/universiteitsbibliotheek> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

İngiltere,

- *Gloucestershire Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://sites.glos.ac.uk/library/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

İtalya,

- *John Cabot Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.johncabot.edu/library/default.aspx> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

Japonya,

- *Kyoto Sangyo Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://www.kyoto-su.ac.jp/library/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Meisei Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://library.meisei-u.ac.jp/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- *Yamaguchi Üniversitesi Kütüphanesi*, <http://www.lib.yamaguchi-u.ac.jp/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

İspanya,

- *Oviedo Üniversitesi Kütüphanesi*, <https://buo.uniovi.es/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

Kanada,

- Tyndale Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.tyndale.ca/library> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- Winnipeg Üniversitesi Kütüphanesi, <https://library.uwinnipeg.ca/index.html> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

Kırgızistan,

- Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Kütüphanesi, <http://library.manas.edu.kg/index.php/tr/elektronik-kaynaklar/acik-erisimdeki-veritabanlar>

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti,

- Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Kütüphanesi, <https://ciu.edu.tr/tr/ogrenci-yasami/kutuphane/veritabanlari>

Malezya,

- Malezya Perlis Üniversitesi Kütüphanesi, <https://mylibrary.unimap.edu.my/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

Tayland,

- Assumption Üniversitesi Kütüphanesi, <https://library.au.edu/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- Bangkok Üniversitesi Kütüphanesi, <https://library.bu.ac.th/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- Kasetsart Üniversitesi Kütüphanesi, <https://www.lib.ku.ac.th/2024/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- Mae Fah Luang Üniversitesi Kütüphanesi, <https://library.mfu.ac.th/en/> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)
- Rangsit Üniversitesi Kütüphanesi, <https://library.rsu.ac.th/libraryrsueng/index.html> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

Yunanistan,

- Yunanistan Amerikan Koleji Kütüphanesi, <https://library.acg.edu/home> (Lütfen, arama kısmına "gravür dünyası or gravur dünyası" yazınız)

Çiğdem ÇİNTAN

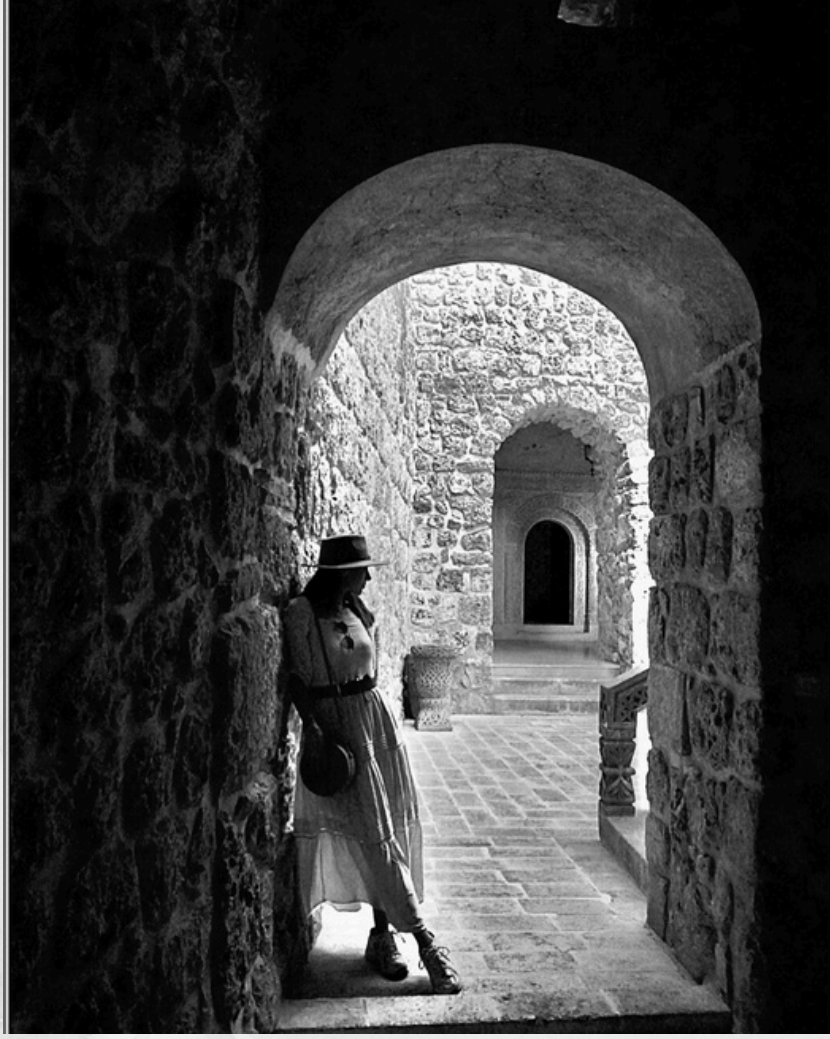
1968 İstanbul doğumluyum. Babamın görevi nedeniyle üniversiteye başlayana kadar Anadolu'nun çeşitli yerlerinde yaşadım. Bu sürecin hayatın çeşitli renklerini görmemi ve farklı bakış açıları geliştirmemi sağladığına inanıyorum.

Ankara Atatürk Anadolu Lisesi ve ardından İstanbul Üniversitesi İngilizce İktisat Bölümünden mezun oldum. 2018 yılından bu yana emekli bankacıyım.

Amatör olarak fotoğraf eğitimime 2016 yılında Yelda Baler ile başlayıp muhtelif fotoğraf ustalarından eğitim aldım. Çalıştığım bankanın fotoğraf kulübünde çeşitli aktivitelere katıldım. Yine bu dönemde İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği (İFSAK)'nde Temel Fotoğrafçılık Eğitimine ve Altan Bal ile Sokak Fotoğrafçılığı Eğitimine katıldım. Fotoğraf gelişimime önemli katkıları olan rahmetli değerli hocam Arel Kalender ve sonrasında Timurtaş Onan'a minnettarım.

Fotoğraf benim için iyi bir gözlemci olmak, fotoğrafın içinde bir hikâye anlatabilmektir. Bu hikâye karşı tarafa bir duygu, düşünce ve farkındalık yaratıyorsa benim için harika bir şeydir.

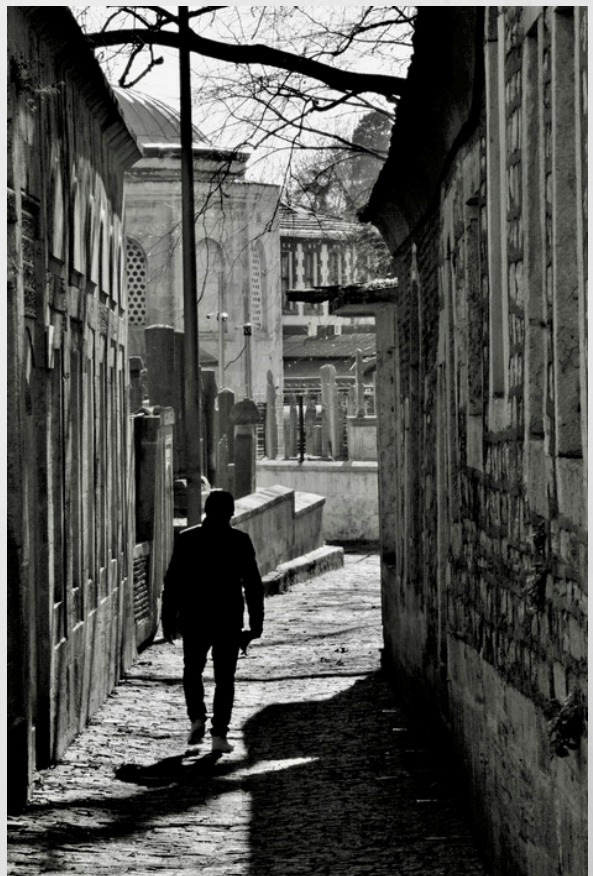
SİYAH - BEYAZ FOTOĞRAFLAR

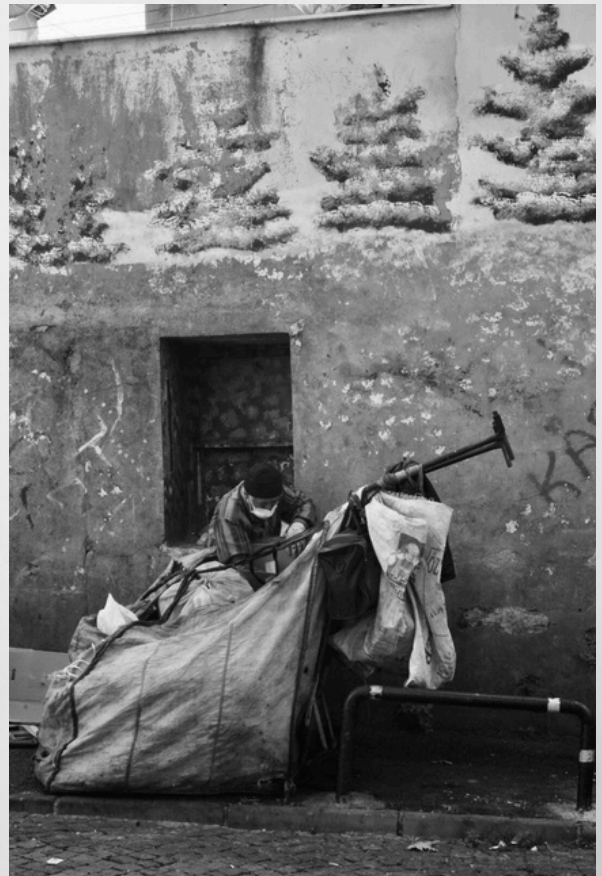
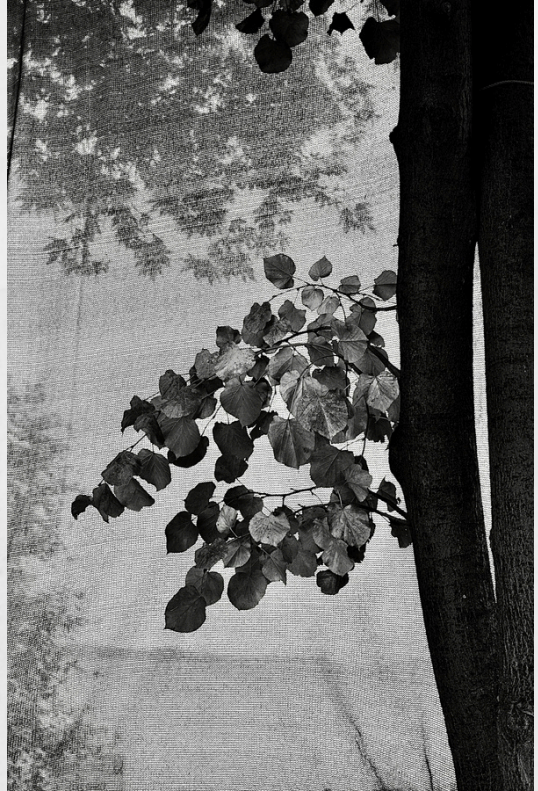

ENKAZ EDEBİYATI

Prof. Dr. Ömer SOLAK

Enkaz edebiyatı ya da Almanca adıyla Trümmerliteratur, 2. Dünya Savaşından sonra Batı Almanya'da ortaya çıkan bir edebiyat akımıydı. Akımın 1967'de Gruppe 47'nin dağılmasına kadar devam ettiği varsayılır.

Savaşın sonra Almanya, SSCB tarafından kontrol edilen Doğu Almanya ve ABD güdümündeki Batı Almanya olarak ikiye bölünmüş; Avusturya ise bağımsızlaşmıştı. İşte Enkaz edebiyatı, ekseriyetle Batı'da ortaya çıktı. Yazarlar, çoğunlukla savaşın sonra esir kamplarında tutulan veya vatanlarına dönen genç erkeklerdi. Çoğu anti-faşist ve anti-militarist olan bu yazarlar, vatanlarının ve ideallerinin enkazı önünde durup bunu cesurca anlattılar. Şavaşın zihinlerde bıraktığı travma, Savaş sonrası yoksulluk ve acılar, başlıca temalardı. Üslup olarak Hemingway, Steinbeck ve Faulkner gibi ABD'li yazarların yalın dilinden; Camus ve Anouilh gibi Fransız Varoluşçuların absürdizminden etkilenmişlerdi. Yaşadıkları ruhsal karmaşayı yer yer eleştiri ve hicivle karışık acılı bir dille; yer yer de grotesk ve fantastikle anlatıyorlardı. Kullandıkları yalın, keskin ve acılı dil nedeniyle Kahlschlagliteratur yani “keskin edebiyat” da denilen akımın temsilcileri gerçeği, sıradan gündelik dille göstermeye çalıştılar.

Heinrich Böll (1917-85), bu eğilimin en mühim temsilcilerinden biriydi. Nazi ordusunda piyade olarak doğu ve batı cephelerinde savaştı. Savaşın sonra bir süre esir kamplarında kaldıktan sonra Köln'de yarım kalan eğitimini tamamladı. Ve o hiçbir şey demedi (1953) ve Babasız evler (1954) romanlarında savaşın yıkıntılarını ve acılarını anlattı. Bayanla grup resmi (1971) ve Katharina Blum'un kayıp onuru (1974) romanlarının konusu ise toplumdaki itibarlarını kaybetmiş kadınlardı.

Günter Grass (1927-15) Avrupa Büyülü Realizminin ya da bazı eleştirmenlerin deyişiyle “fantastik realizm”inin ana metinlerinden olan Teneke trampet (1959), Kedi ve fare (1961) ve Köpek yılları'ndan (1963) oluşan Danzig üçlemesinde Nazi dönemini Alman'yasını Sosyalist bir gözle anlattı.

Carl Zuckmayer'in (1896-1977) Şeytan'ın generali (1946) adlı dramı, Nazi rejiminde suçlanan Alman ordu kahramanı Ernst Udet'in yaşamı üzerineydi. Rolf Hochhuth'un (1931-2020) piyesi Vekil (1963) Papa 12. Pius'u Yahudi katliamına göz yummakla suçluyordu.

Savaş sonrasında İsviçreli Friedrich Durrenmatt ve Max Frisch ile Avusturyalı Thomas Bernhard ve Peter Handke de psikolojik dramlarıyla bu yüzleşmeye katıldılar. Öte yandan Doğu Alman yazarlar ise genelde Sosyalist Realist'ti ve Batı değerlerini eleştiriyorlardı. Christina Wolf (1929-2011) Cassandra (1983) romanında 2. DS'yi Troya savaşı analogisiyle anlattı. 1959'da Batı'ya iltica eden Uwe Johnson (1931-84) ise Jakop'a dair dedikodular'da (1959) Sovyet ajanlarıyla işbirliği yapmayı reddeden bir adamın öldürülmesini anlattı.

Öğr. Özlem İLERİ

BUDAPEŞTE

2023 yılının Mayıs ayında henüz çiçeği burnunda bir emekliyken iki görümcemle Viyana'ya gittik. Ve gitmeden önce bir günümüzü de Budapeşte de geçirmeyi planladık. Planladığımız üzere bir gün sabah erkenden yola düşüp otobüsle Budapeşte'ye ulaştık, hemen toplu taşıma biletlerimiz aldık ve gezinmeye başladık. Avrupa şehirlerinde günlük, haftalık biletler satın alarak dilediğinizce gezabiliyorsunuz.

Budapeşte, Macaristan'ın başkenti ve en kalabalık şehridir. Şehir sınırları içindeki nüfusa göre Avrupa Birliği'nin dokuzuncu en büyük şehri ve Tuna nehri üzerindeki ikinci en büyük şehirdir. Hem şehir hem de ilçe olan Budapeşte, 7.626 kilometrekarelik bir alana ve 3.303.786 nüfusa sahip Budapeşte metropolitan alanının merkezini oluşturur. Şehrin nüfusu, toplam Macaristan nüfusunun %33'ünü oluşturmaktadır.

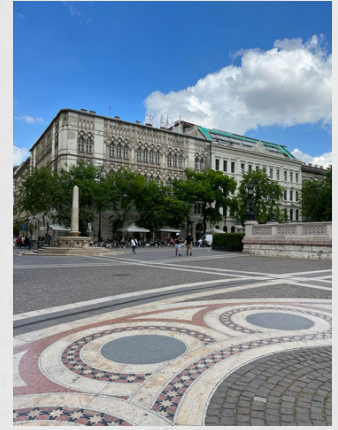
Budapeşte'nin tarihi; Macarlar bölgeye 9. yüzyılın sonlarında gelmiş, ancak bölge 1241-42 yıllarında Moğollar tarafından yağmalanmıştır. Yeniden kurulan Budin, 15. yüzyılda Rönesans hümanist kültürünün merkezlerinden biri haline gelmiştir. 1526 yılındaki Mohaç Savaşı'ndan itibaren yaklaşık 150 yıl süren Osmanlı yönetimi izlemiştir. 1686'da Budin, Osmanlı egemenliğinden kurtulup bağımsızlığını kazandıktan sonra, bölge yeni bir refah çağına girmiş, Kasım 1873'te Buda, Óbuda ve Peşte'nin birleşmesinden sonra Pest-Buda küresel bir şehir haline gelmiş ve yeni başkente 'Budapeşte' adı verilmiştir. Budapeşte aynı zamanda I. Dünya Savaşı'nın ardından 1918'de dağılan büyük bir güç olan Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun ortak başkenti oldu. 1848 Macar Devrimi ve 1945 Budapeşte Savaşı'nın yanı sıra 1956 Macaristan Ayaklanması'nın da odak noktası olan şehirdir.

Budapeşte; ticaret, finans, medya, sanat, moda, araştırma, teknoloji, eğitim ve eğlence alanlarında güçlü yönleri sahip küresel bir şehirdir. Macaristan'ın finans merkezi olan Budapeşte aynı zamanda Avrupa İnovasyon ve Teknoloji Enstitüsü'nün, Avrupa Polis Koleji'nin ve Çin Yatırım Teşvik Ajansı Çin Yatırım Teşvik Ajansı'nın ilk yurtdışı ofisinin merkezidir. Budapeşte'de Eötvös Loránd Üniversitesi, Corvinus Üniversitesi, Semmelweis Üniversitesi, Budapeşte Veterinerlik Üniversitesi ve Budapeşte Teknoloji ve Ekonomi

Üniversitesi dahil olmak üzere 40'tan fazla kolej ve üniversite bulunmaktadır. 1896 yılında açılan şehrin metro sistemi Budapeşte Metro'su, 1,27 milyon, Budapeşte Tramvay Ağı ise günde 1,08 milyon yolcuya hizmet vermektedir. Budapeşte'nin Tuna Nehri boyunca uzanan merkezi bölgesi UNESCO Dünya Mirası Alanı olarak sınıflandırılmıştır ve Macaristan Parlamentosu ve Budin Kalesi de dahil olmak üzere birçok önemli klasik mimari esere sahiptir. Şehirde ayrıca yaklaşık 80 jeotermal kaynak, en büyük termal su mağara sistemi, dünyanın ikinci büyük sinagogu ve üçüncü büyük Parlamento binası bulunmaktadır. Budapeşte yılda yaklaşık 12 milyon uluslararası turisti çekerek Avrupa'da oldukça popüler bir destinasyon haline gelmektedir.

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Budape%C5%9Fte> (17/09/2024)

Otobüs terminalinden biletlerimizi aldıktan sonra metroyla merkeze, Budapeşte şehrinin içinde Macaristan Parlamentosu'nun da bulunduğu bir mahallesi olan Lipotvaros'a geldik. Bu bölgede büyük bulvarlar ile Szabadság Meydanı gibi açık alanlar vardı. Önce muhteşem binaları seyrederek biraz yürüdük, 8500 kişi kapasitesi ile ülkenin en büyük kilisesi olan Aziz Stephen Bazilikasını gezdik, New York Kafe'de bir şeyler içtik ve sonra Tuna nehri'nin kenarına doğru yola çıktık.

Lipotvaros

Aziz Stephen Bazilikası, Macaristan'ın Budapeşte kentinde bulunan bir Roma Katolik bazilikasıdır. İsmi, sağ eli kutsal emanette bulunan Macaristan'ın ilk kralı Stephen'ın (yaklaşık 975-1038) onuruna verilmiştir.

Başpiskoposluğun isminin değiştirilmesinden bu yana, Esztergom-Budapeşte Roma Katolik Başpiskoposluğunun eş -katedrali olmuştur. Günümüzde, günümüz Macaristan'ındaki üçüncü büyük kilise binasıdır. Budapeşte'deki en büyük kilisedir ve şehrin UNESCO Dünya Mirası Alanı Tampon Bölgesi'nde önemli bir tarihi dönüm noktasıdır.

https://en.wikipedia.org/wiki/St._Stephen%27s_Basilica (17/09/2024)

Arada New York Cafe’de bir mola verdik. Burası gerçekten de mimarisi ve dekorasyonu muhteşemdi. Ve o ortama çok yakışan bir de küçük keman dinletisi vardı.

Budapeşte’nin dünya standartlarındaki en güzel mekanlarından biri New York Cafe. Buranın sadece bir kafe olmadığını görür görmez fark ediyorsunuz. Kafeden daha çok bir saray ve müze havasında. Zaten burası New York Sarayı’nın girişi. Çok gösterişli ve lüks bir mekan.

Budapeşte’nin sürprizli yönlerinden biri olan New York Cafe günümüzde otel olarak kullanılan sarayın bir parçası. Saray 19. yüzyıl sonlarında mimar Alajos Hauszmann tarafından yapılmış.

Dünyadaki en ihtişamlı kafe & restoranlar listesinde üst sıraları zorlayan New York Cafe’nin iç dekorasyonu ışıltılı avizeler, romantik şamdanlar, spiral kolonlarla donatılmış. Mekanın her bir köşesi İtalyan barok tarzının hakimiyeti altında. Ayrıca çok ilgi çekici heykeller de kafenin süslemeleri arasına katılmış.

<https://gezipgordum.com/budapeste-gezilecek-yerler/> (17/09/2024)

Tuna nehrinin kıyısına geldiğimizde bizi Macar Yahudileri anısına yapılan Tuna Ayakkabıları Anıtı karşıladı. Bu anıtın kan dondurucu hikayesi de maalesef duyduğumuz tüm yahudi katliamı hikayeleri kadar korkunçtu.

Tuna kıyısındaki ayakkabılar veya Tuna Ayakkabıları, Macaristan’ın başkenti Budapeşte’de bulunan bir Holokost anıtıdır.

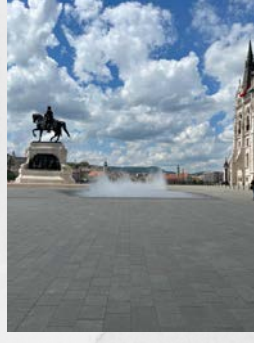
II. Dünya Savaşı sırasında Ok Haç Partisi’nin izlediği politikalar sonucunda ölen Macar Yahudileri anısına Tuna Nehri’nin batı yakasında beton zemine sabitlenen altmış çift demir ayakkabıdan oluşur. Anıt, yönetmen Can Togay ile heykeltıraş Gyula Pauer tarafından tasarlanmış ve 16 Nisan 2005 tarihinde açılmıştır. Anıtın üç ayrı yerinde, Macarca, İngilizce ve İbranice olarak okunan dökme demir tabelalarda: ‘Ok ve Haç milisleri tarafından vurularak nehre atılan kurbanların anısına’ yazar.

Yaklaşık 20.000 Yahudi’nin katledildiği olayda Ok Haç Partisi’nin milisleri, kurbanları ayakkabılarını çıkartarak üçer üçer ayak bileklerinden bağladıktan sonra Tuna Nehri’ne atlamaya zorlamış; ortadakini vurmuş; ölen kişiyle birlikte ayakları bağlı olan diğer ikisinin de nehre düşüp boğularak ölmesini sağlamışlardı. Ölen kurbanlardan artakalan ayakkabılar, katliamdan sonra Tuna Nehri’nin kıyısında metrelerce uzanmıştı.

Sanatçılar, yaptıkları onlarca çift demirden ayakkabılarla kurbanların unutulmamasını sağlamak istemiştir. Ayakkabıların farklı biçimleri; çocuk, kadın, erkek ayakkabılarını temsil

ederek, cinsiyet, kimlik, meslek gibi ayrımlara gönderimde bulunur.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Tuna_K%C4%B1y%C4%B1s%C4%B1ndaki_Ayakkab%C4%B1lar (17/09/2024)

Tuna nehri kıyısındaki bu sarsıcı anıtı gördükten sonra hemen anıta çok yakın olan Parlamento Binası'na gittik. Görkemli Parlamento binası ve bulutlar gerçekten inanılmaz bir manzara oluşturuyordu.

Tuna Nehri'ne bakan, yapımında 40 kilo altının kullanıldığı devasa büyüklükteki Parlamento Binası, Budapeşte'ye ihtişamlı bir görünüm kazandıran yapılar arasında öne çıkıyor.

Parlamento Binası, sadece Budapeşte'nin değil, Macaristan'ın ve dünyanın da sayılı binalarından biri ve dünyanın en büyük 3. parlamentosu olma özelliğini taşıyor.

Neogotik stili ile ilgiyi üzerinde toplayan binanın tarihi de öyle yüzyıllar öncesine dayanmıyor. 1904 yılında kullanıma açılan binanın ne kadar büyük olduğunu gözünüzde daha iyi canlandırabilmeniz için parlamentoda tam 691 tane oda, 27 adet giriş ve 10 kadar da avlu olduğunu söyleyebilirim.

Ayrıca Budapeşte'de Parlamento Binası ile Aziz İstvan Bazilikası, 96 metrelik yükseklikleri ile şehrin merkezindeki en yüksek iki yapı. Aynı boyda inşa edilmelerinin bir anlamı da var: Siyaset ve manevi duygular arasında denge kurulması gerektiğine vurgu yapılmak istenmiş.

Macarların gurur duyduğu yapılardan biri olan Parlamento Binası, Macar demokrasisini de sembolize ediyor. Yani sadece mimari açıdan değil, ulusal kimlik bakımından da ülke tarihinde çok önemli bir yere sahip. Meclisin toplanmadığı günlerde ziyaretçiler çeşitli turlara katılıp bu görkemli yapının içini de gezebiliyor.

Dış ve iç süslemeleri ile en şatafatlı binalardan biri olarak inşa edilen Parlamento Binası, bence Budapeşte gezilecek yerler listesinde ön sıralarda bulunmayı hak ediyor.

<https://gezipgordum.com/budapeste-gezilecek-yerler/> (17/09/2024)

Daha sonra nehrin karşı kıyısına geçtik. Şehrin Tuna Nehri kıyısının batısı ve doğusundaki iki parçası Buda ve Peşte olarak adlandırılıyor. Buraya kadar Peşte kısmını gezmiştik, şimdi sırada Buda kısmı vardı. Bu fotoğraflar Peşte'den çekilmiş Buda kısmının ve hatta nehrin üzerindeki köprülerden biri olan meşhur Zincir Köprü'nün fotoğrafı.

Zincir Köprü; Parlamento Binası ve Aziz Stefan Bazilikası ile birlikte kentin 3 önemli simgesi arasında gösteriliyor.

Szechenyi tarafından 1842-1849 seneleri arasında inşa ettirilen Chain Bridge, adını ilginç bir görüntü sunan asma zincirlerinden almış. Bu tarihi ve etkileyici yapı, Budapeşte'yi Pest ve Buda bölgeleri olmak üzere ikiye ayıran Tuna Nehri'nin üzerinde uzanıyor.

Zincir Köprü orijinal ismi olsa da Macar halkı ona Aslanlı Köprü de diyor çünkü köprünün ayaklarında ve girişlerinde aslan heykelleri var.

Köprü İkinci Dünya Savaşı'nda çok büyük hasar görek yıkıldıktan sonra orijinal tasarımına uygun bir şekilde yeniden inşa edilmiş. Köprünün şehrin tarihinde önemli bir yer edinmesinin nedenlerinden biri de Buda ve Peşte'yi birbirine bağlaması; böylece halk birinden ötekine gitmek için büyük zorluklar çekmekten kurtulmuş.

Budapeşte'ye gittiğinizde bu köprüden sık sık geçmek durumunda kalırsanız hem yapının güzelliklerini hem de Tuna Nehri ve şehrin manzarasını izleme şansına kavuşabilirsiniz. Akşamları ışıklandırmalarla ayrı bir güzellik saçan köprü, iki yandan yaya yürüyüşüne açık.

Bir de adı üstünde, efsane; yani doğru mudur bilinmez ama köprünün mimarının her şeyin kusursuz olduğuna inancı öyle büyükmüş ki köprü bittikten sonra bir hata bulunursa intihar edeceğini söylemiş. Sonuç olarak küçük bir çocuk dışında kimse köprüde bir kusur bulamamış. Çocuk ise aslanların dillerinin olmadığını fark etmiş.

Bunun üzerine mimar William Clark'ın Tuna Nehri'ne atlayıp intihara kalkıştığı ama ölmediği söylenir.

<https://gezipgordum.com/budapeste-gezilecek-yerler/> (17/09/2024)

Nehrin karşı kıyısında gezilecek birçok yer vardı ve bizim zamanımız kısıtlı olduğu için hop on-hop off ile hızlıca gezmek istedik. Aslında aynı yerlerden otobüslerin de sık sık geçtiğini gördük ama biz biletlerimizi almıştık. Hem de yanları açık bu tur otobüsleriyle gezmek daha keyifliydi. İlk durağımız Balıkçı Tabyası idi.

Budapeşte gezilecek yerler listesindeki önemli turistik merkezlerden biri olan Balıkçı Tabyası'na baktığımızda ilk olarak bir kale gördüğünüzü düşünebilirsiniz. Taş kuleleri ve mimarisi kaleye benzese de burası bir kale değil ve tarihi boyunca da bu amaçla kullanılmamış.

Balıkçı Tabyası'nı Budapeşte'nin en çekici yerlerinden biri yapan özelliğin ne olduğunu sorarsanız herhalde şehrin en etkileyici manzarasını burada yakalayabileceğinizi söyleyebilirim: Tuna Nehri, Zincir Köprü, Margaret Adası, Parlamento Binası, Aziz Stefan Bazilikası... Budapeşte neredeyse her noktaya hakim olan panoramik manzarasıyla gözlerinizin önüne seriliyor. Işıklar şehri buradan akşam saatlerinde de izlemeniz mümkün!

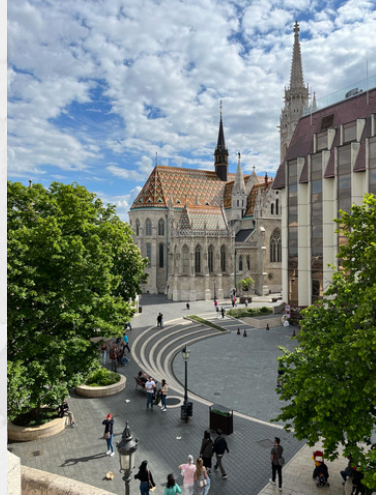
1902 yılında yaptırılan Balıkçı Tabyası'nın ismi de size ilginç gelmiş olabilir. Orta Çağ dönemlerinde bu bölgenin yakınlarında bir balık pazarı varmış. İsminin oradan geldiği söyleniyor.

Biraz mimarisinden bahsedecek olursam yeni Romanesk ve neogotik stilin en ilgi çekici örneklerinden biri olarak gösterilen Balıkçı Tabyası'nda 7 adet kule var. Macaristan'ın kurulmasında rol oynayan 7 kavmi sembolize ediyor bu kuleler.

Sık sık tarihin çarpıcı anılarıyla karşılaşacağınız Buda bölgesinde yer alan Balıkçı Tabyası, milyonlarca turist uğrak noktası. Çevresinde de çok sayıda gezip görebileceğiniz turistik alan ve yapı bulunuyor.

Budapeşte'yi harika bir seyir noktasından görmek ve UNESCO Dünya Kültürel Mirası Listesi'ne giren Balıkçı Pazarı'nı dolaşmak için burayı da listenize ekleyebilirsiniz. Bu arada bölgede kafeler, restoranlar ve yürüyüş alanları da var.

<https://gezipgordum.com/budapeste-gezilecek-yerler/> (17/09/2024)

Bir sonraki gezdiğimiz yer ise yine Balıkçı Tabyasının hemen bitişiğindeki Matthias Kilisesi'ydi.

Buda Kalesi'nde bulunan kiliselerden biri olan Matthias Kilisesi. Macar Kralı Aziz Stephan'ın isteğiyle 1015'te yaptırılan Matthias Kilisesi, dini ve tarihi bir öneme sahip. Kilisede defalarca Macar krallarının taç giyme törenleri gerçekleşmiş. Matthias Kilisesi'nde Kral Bela'nın lahdi başta olmak üzere çok sayıda lahit bulunuyor.

Ayrıca taç giyme törenlerinde kralların giydiği özel kıyafetlerin replikaları da kilisede en çok dikkat çeken objeler arasında yer alıyor. Bu arada kıyafetlerin orijinallerini de görme şansınız var. Bunlar Parlamento Binası'nda sergileniyor.

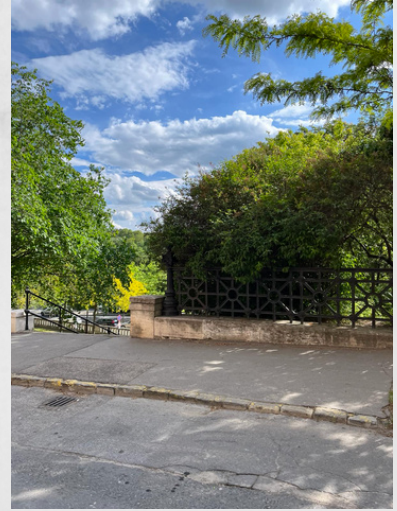
Buda Kalesi'nin merkez bölgesi olan Trinity Meydanı'nda bulunan Matthias Kilisesi, neogotik stili mimarisi ile tam bir sanat eseri. Dış cephesi ve iç dekoru estetik açıdan çok etkileyici. Balıkçı Tabyası gibi onun biraz üstünde bulunan Matthias Kilisesi de harika bir Budapeşte ve Tuna Nehri manzarası ile ziyaretçilerini ağırlıyor.

Kilise aynı zamanda kültür ve bazı sanat etkinlikleri için de kullanılıyor. Kilisenin etkileyici ambiyansında konserler veriliyor.

<https://gezipgordum.com/budapeste-gezilecek-yerler/> (17/09/2024)

Balıkçı Tabyası'nı ve Matthias Kilisesi'ni gördükten sonra tekrar gezi otobüsüne binip yavaş yavaş aşağıya doğru inmeye başladık. Buralarda bize doğal güzellikler eşlik etmeye başlamıştı.

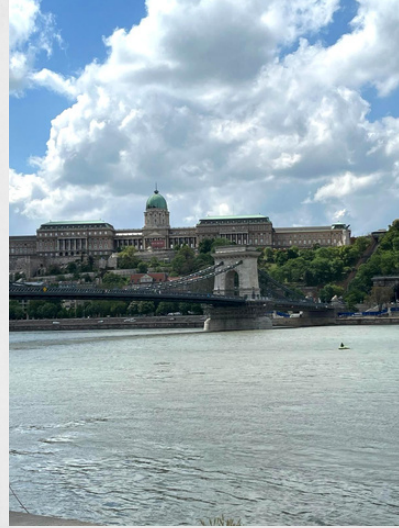
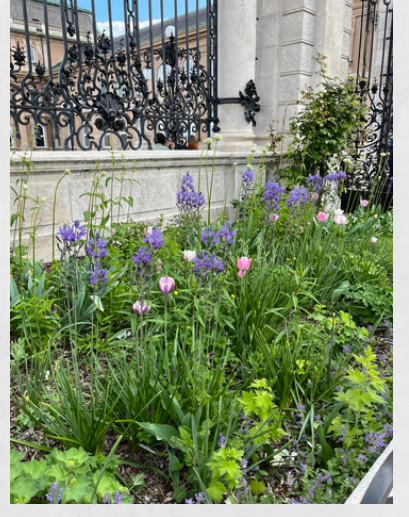
Buda Kalesi (Budin Kalesi)

Budapeşte denildiğinde akla ilk gelen yerlerden biri, şehrin sembolik ve tarihi yapılarından olan Buda Kalesi. UNESCO Dünya Mirası listesine de giren Buda Kalesi, geçmişi 13. yüzyıla dayanan, barok mimarisinin güzelliği ve devasa büyüklüğüyle göz kamaştırıcı bir yapı. Geçmişte Macar krallarının sarayı olan ve şehrin korunması için inşa edilen Buda Kalesi

kompleksinde bugün müzeler, kütüphane, galeri, kilise, restoran, kafe gibi gezip dolaşabileceğiniz ve vaktinizi değerlendirebileceğiniz birçok yer bulunuyor.

Bu arada şehrin Buda yakasındaki en güzel seyir noktalarından birine kurulmuş olması da kalenin barındırdığı etkileyici unsurlara bir yenisini daha eklemiştir. Teras katından görünen harika Budapeşte manzarasına ise bakmaya doyum olmuyor.

<https://gezipgordum.com/budapeste-gezilecek-yerler/> (17/09/2024)

Mehmet Akif YALIN
(İstanbul)

İSTANBUL FOTOĞRAFLARI

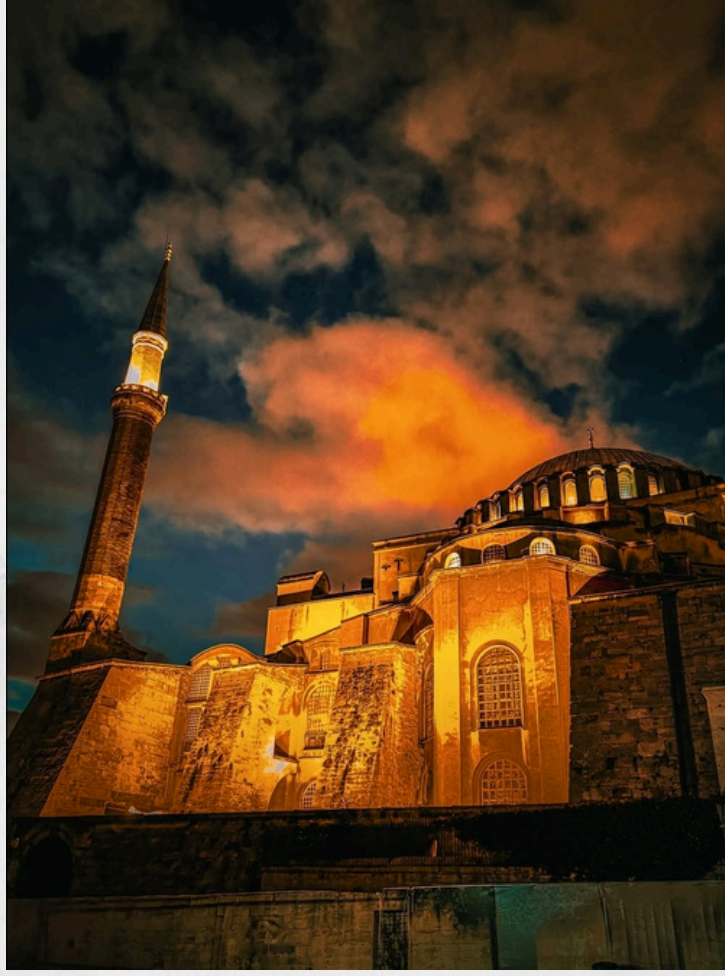
Dikilitaş

Uluslararası bir şirket bünyesinde hukuk danışmanı olarak görev yapıyorum. Hukuk lisansı ve yüksek lisans eğitimimin ardından, akademik birikimimi genişletmek amacıyla ikinci lisans olarak felsefe alanında üniversite eğitimimi tamamladım. Sanata ve felsefeye olan derin ilgim, son on yılda fotoğraf sanatıyla daha da şekillendi.

Fotoğrafçılık çalışmalarım, estetik anlayışımın farklı boyutlarını yansıtarak, güzeli keşfetme ve ifade etme çabamı sürdürdüğüm bir alan oldu. Sokak fotoğrafçılığı, stüdyo portre, sanat fotoğrafları ve moda fotoğrafçılığı, profesyonel ilgi alanlarımı oluşturuyor.

Ayrıca, çeşitli sivil toplum kuruluşları, kulüpler ve derneklerde aktif üyelik ve yöneticilik görevleri üstleniyorum. Müzik tutkum ve odyofil kimliğim ise sanatsal vizyonumu zenginleştiren önemli bir etken olmaya devam ediyor.

@yalinmehmet

Ayasofya Camisi

Kilyos

Fener Rum Lisesi

Medusa öfke ve gücünü temsil eden Mars-Uranüs Agol bağı

Galata Kulesi ve Dolunay

Galata Kulesi ve Süleymaniye Camisi

Cerrahpaşa Camisi

Işık ve Gölge

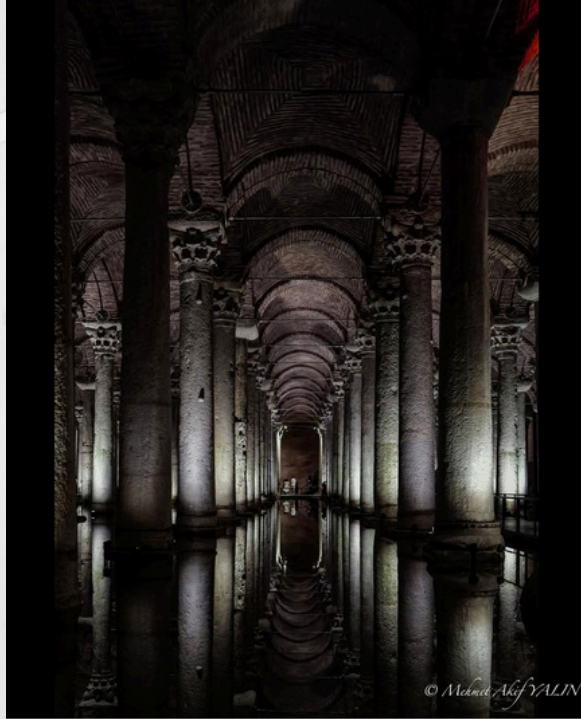
İstanbul

Karaköy

Kız Kulesi

Yerebatan Sarcı

Martılar

Yağmurda Galata Kulesi

Rekl., Yay., Dij.Tas. Farshad GHADIANI

Farshad Ghadiani, İran ve Türkiye’de faaliyet gösteren Sanjacq Reklam Şirketi’nin kurucusu ve sahibidir. Felsefe, tarih ve sanat alanlarında 200’den fazla illüstrasyonla bu alanlarda önemli katkılar sağlamaya çalışmıştır. Sanat ve teknolojiyi birleştirerek, çeşitli alanlarda, özellikle reklamcılık, yayıncılık ve dijital tasarımda kullanılabilir çeşitli eserler yaratmıştır.

Her zaman yaratıcılık ve kaliteye odaklanarak, müşterilerine benzersiz eserler sunmak ve illüstrasyon ve grafik tasarım sanatını geliştirmede önemli bir rol oynamak için çaba göstermiştir. Ghadiani,

- Adobe Photoshop
- Adobe InDesign
- Adobe Illustrator
- CorelDRAW
- FreeHand
- Adobe Premiere programlarında uzman olup; sanatsal tasarımlar ve işler üretmektedir.

BİR FOTOĞRAF (DİJİTAL) BİR YORUM

Çok yönlü ruhlu kadınlar

fgdigitalarts Eserin adı: Çok yönlü ruhlu kadınlar

Tasarım Yazılımı: Photoshop

Bu sanat eseri birçok yönden benim varoluş ve kimlik hakkındaki felsefi keşfimi temsil ediyor, özellikle de kadınsı kimliği. Benim için, Çok Taraflı Ruha Sahip Kadınlar, zıt ve katmanlı yüzlerle resmedilen insan kimliğinin çok boyutlu ve karmaşık doğasını yansıtır. Bu eser, izleyicileri kendini keşfetme ve dünyayı kavrama yolunda felsefi bir yolculuğa katılmaya davet ediyor - kişinin özüne daha derin bir kavrayış arayan kişinin hem gizli hem de görünür katmanlarıyla yüzleştiği bir yolculuk.

Varoluşsal felsefenin dünyasında, kimlik özgürlük ve sorumlulukla derinden bağlıdır. Burada kadın sadece kendini aramakla kalmıyor; aynı zamanda kendi seçimleriyle varlığını yaratan özgür ve sorumlu bir varlık. Kırık çizgiler ve parçalanmış yüzler, kendini keşfetmede karşılaşılan mücadeleleri iletiyor - kendini daha uyumlu bir şekilde anlayabilmek için bir araya gelmesi gereken dağılmış parçalar. Bu parça ayrıca Jacques Lacan'ın hem iç hem de dış yansımalar yoluyla kendimizi

anlamak için durmadan çaba gösterdiğimiz "Diğer Benlik" konseptinde yankı uyandırıyor. Bu işteki çeşitli bakışlar ve kişilikler ayna görevi görür, kadının kendi yönlerini keşfetmesine izin verir, ancak aynı zamanda onu şu soruyla zorlar: Gerçek benlik hiç tam olarak keşfedilebilir mi, yoksa bu arayış doğası gereği sonsuz mudur?

Özünde, Çok Taraflı Ruhlara Sahip Kadınlar, kimlik hakkında temel bir soru ortaya koymaktadır. Birleşmiş, istikrarlı bir benlik hissine kavuşabilir miyiz, yoksa hepimiz deneyimlerimiz ve anılarımız tarafından sürekli yeniden şekillenen dağınık parçalardan oluşan bir koleksiyon muyuz? Benim için bu sanat eseri, kimliğin dinamik, çok yönlü bir süreç olduğu görüşünü ifade ediyor - asla tamamen sabitlenmemiş, ancak her zaman yeniden icat ve yeniden değerlendirme halinde.

10. YILINDA ERİMTAN MÜZESİ

Dr. Ecz. Yelda AKILLIGÖZ*

Çok sevgili müze dostları ve sanatseverler,

Kuruluşunun 10. yıldönümünde, hayallerimden biri olan bu müzeyi Ankara'ya kazandırabilmiş olmanın mutluluğunu yaşıyorum.

Açılışından bugüne emeği geçen herkese, başta müze direktörü sayın Nazan Gezer ve ekibine, özveriyle çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum. Ayrıca müzeyi her zaman destekleyen tüm sanatseverlere, değerli dostlarımıza ve işbirliği yaptığımız kurumlara müteşekkirim.

Diliyorum Erimtan Müzesi, yıllarca Ankara'nın kültür ve sanat hayatına katkıda bulunmaya devam etsin.

Yüksel Erimtan

Erimtan
ARKEOLOJİ VE SANAT MÜZESİ

Ankara'nın Altındağ İlçesi'nde yer alan Ankara Kalesi'ne vardığımızda, kale girişinin sol tarafında otantik görünümlü bir yapı yer almaktadır. İşte bu yapı, 2025'te 10. kuruluş yıl dönümünü kutlayan Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesidir. 14 Mart 2015 yılında kurulan müzenin temelleri, iş adamı, mühendis, koleksiyoner ve sanatsever Yüksel Erimtan tarafından atılmıştır. Erimtan'ın Roma yüzük taşları koleksiyonculuğuna başlaması, eserlerin genişletilmesi ve koleksiyonunun korunması amacıyla 1996 yılında Kültür Varlıkları Koleksiyoncular Derneği'ni ve akabinde ülkemizin kültürel değerlerinin yurt içi ve dışında tanınmasına olanak sağlamak amacıyla Yüksel Erimtan Kültür ve Sanat Vakfı'nı kurması, 2015'te vakıf tarafından Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi'nin kuruluşuna öncü olmuştur (web.archive.org; MüzeAsist.com).

Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi

<https://erimtanmuseum.org.tr>

Müzenin misyonu, 2 bin eserlik koleksiyonun kamuya açılarak izleyici ile paylaşılması, çağdaş müzecilik anlayışının benimsenmesi, coğrafyamızın kültürel mirasının

korunması koleksiyonun alışlagelmiş sergileme yöntemleri yerine farklı şekillerde izleyiciye sunulması, objelerin estetik değerlerinin ön plana çıkarılmasıdır. Ziyaretçinin eski çağlardan günümüze kalmış olan mirası güncel yaşamın unsurlarıyla ilişkilendirmesini kuvvetlendirmeyi, anıtsal bir mekanın içinde bulunduğu toplumun kültürüyle etkileşimi için sanat ortamı yaratarak sergiler ve müzik dinletileriyle müzeyi çok amaçlı bir mekana dönüştürmeyi amaç edinmiştir (Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi).

Müzenin açılışı 14 Mart 2015 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik'in katılımıyla gerçekleşmiştir. Bakan Ömer Çelik, açılış konuşmasında, Yüksel Erimtan'ı ve emeği geçen herkesi kutlayarak; katıldığı açılışlar arasında en çarpıcı olanın bu üze açılışı olduğunu, Türkiye'deki özel müzelerin dünya çapında önemli başarılarla imza attığını, bu müze ile Ankara'nın kültür ve sanat açısından daha kıymetli bir yer

HİTİT UYGARLIĞI

Hititler'de kokular, tanrıları cezbedecek bir ortam oluşturmak için özellikle dualar, canaze ve şifa ritüellerinde kullanırdı. Hitit dünyasındaki en pahalı maddelerden biri kokulu bir "özel yağ" idi. Bileşimi bilinmemekle birlikte, nasıl ürettiğine ilişkin, yağın şarap içinde dinlendirilerek yapılmış olabileceği ihtimali ve benzeri pek çok teori bulunmaktadır. Bu "özel yağ" anımayı simgelemekte ve festivaller sırasında, tapınaklardaki ilahî heykeller üzerinde ve savaş öncesinde komutanları (aynı zamanda komutanın atlarını, savaş arabalarını ve silahlarını) kutsamak için kullanırdı. Hükümdarlar arasında kutsanma işlemlerinde kullanılacak bir yağ olarak hediye edilirdi ve adı Asur, Kibris, Mısır ve Anadolu'da yazılmış kraliyet mektuplarında geçmekteydi.

haline geldiğini, Bakanlık olarak önceliklerinin bütün bu eserlerin korunmasına öncülük etmek ve bu eserleri koruyanlara yardım etmek olduğunu, müzecilik ve koleksiyonculuğa önem verdiklerini, bu eserlerin sanatseverler tarafından korunması ve sergilenmesi gerektiğini ifade etmiştir (Arkeologlar Derneği).

Ankara Kale Meydanı'nda bulunan üç eski bina, mimar Ayşen Savaş, Can Aker ve Onur Yüncü tarafından dönüştürülerek bugünkü müze şeklini almıştır. Dış cephenin tarihi dokuyu ifade etmesi için kale duvarı desenli taşlarla örülmüştür (Yavuz, G (Ed.) (Ocak, 2025). Doğal Ankara taşı ve brüt betonarme yüzeyler kullanılmıştır (Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi).

Mezar steli

Arkiv.com.tr sitesinde müzenin mimarları bu projeyi, "Ankara Kalesi'nde yer alan Erimtan Müzesi'ni oluşturan üç tarihi evin dış mekan algısı kentsel ve mimari ölçeklerde korunurken iç mekanda bütüncül bir tasarım anlayışı geliştirilmiştir. Eski ve yeni arasında yer alan kesin çizgi Ankara'ya özgü malzemelerle vurgulanmış, doğal Ankara taşı ve brüt betonarme yüzeyler bu gerilimli çizginin okunmasına araç oluşturmuşlardır. Tarihi ev kalıntılarının bugüne kadar getirdiği dış duvarlar müze işlevlerini barındıran ve derinliği olan mekanlar olarak ele alınmış, tüm servis ve altyapı birimleri bu mekanlarda konumlandırılmıştır. Müze ana girişi, hediye dükkanı, vestiyer ve asansörü barındıran güney duvarının açıldığı asma katta koleksiyonun seçilmiş eserleri sergilenmekte ve dolaşımın bir alt katta yer alan kalıcı sergi mekanları ve toprak altında yer alan geçici sergi hacimleri ile devam ettiği görülebilmektedir. Aynı duvar alt katlarda mutfak, depo ve ıslak hacimlerini içine almaktadır. Genişletilen kuzey duvarı bir arkeoloji kütüphanesi olarak tasarlanmıştır. Doğu ve batı duvarlarında içte ve dışta yer alan nişler, alışılmış sergileme vitrinlerini yorumlayarak güncel spolialara dönüştürmüştür. Kendi bağımsız girişleri ile müze etkinliklerini destekleyen, çok amaçlı salon, cafe ve atölye mekanları gerektiğinde sergi mekanlarına dönüştürülebilecek şekilde tasarlanmış, tüm bu işlevlerin açıldığı kentsel teras Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Koç Müzesi ve Erimtan Müzesi'ni birleştiren "müze yolu" ile yeniden tanımlanmıştır" şeklinde anlatmışlardır (Arkiv.com.tr).

BİZANS'TAN OSMANLI'YA BAHARAT ÇARŞILARI

Konstantinopolis, Batı Pasifik'e kadar uzanan farklı yerlerden gelen egzotik ot ve baharatların buluşma noktasıydı. Bizanslı baharat tüccarları bu malları yerel olarak satmak sayesinde zenginleşti ama aynı zamanda yurt dışına da ihraç etti. VI. Leo saltanatı (886-912) sırasında yazılmış Eparkhos'un Kitabı, baharat dükkanlarının yerlerinin "aromanın esintisiyle [Mesih'e ait] ikona ve ... Kraliyet Sarayı'na doğru yükselerek sürükleneceği şekilde" düzenlendiğini belirtiyordu.

Yeni Valide Camii Külliyesi'nin bir parçası olarak Hatice Turhan Sultan tarafından 17. yüzyılda inşa ettirilen Mısır Çarşısı, İstanbul'un önemli bir ekonomi ve ticaret merkezi olmuştur. İstanbul ve Osmanlı İmparatorluğu'ndaki camiler, harem, türbeler ve kutsal mekanların güzel kokmasını sağlamak için buhurcular buradan misk, amber, gül suyu, kafur, egzotik ağaçlar ve reçineler alırdı.

Yüksel Erimtan'ın ismini taşıyan Ankara'nın ilk ve özel arkeoloji müzesinde, M.Ö. 3 bin Tunç Çağı'ndan Hitit, Urartu, Asur, Akhamenid, Geç Helenistik, Roma ve Bizans İmparatorluğu'na ait cam şişeler, kaseler, çömlekler, sürahiler, bardaklar, ölçü kapları, 92 yüzük, aynalar, cımbızlar, altın taşlar, strigilisler, takılar, cam karıştırma çubukları, 563 altın, gümüş ve bronz sikke, çivi yazılı tabletler ve 176 mühür taşı içeren 2 bin eser sergilenmektedir (Erimtanmuseum.org (2020), Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi; Yavuz, G (Ed.), (2025); Arkeologlar Derneği,

Anadolu Tunç çağının en karakteristik seramik formu olan gaga ağızlı testiler, Doğu Anadolu'dan Van-Urmiye ve Urartu çanak çömlekleri, ayrıca Kıbrıs ve Batı Anadolu'dan Proto-Geometrik bezemeli seramikler bulunmaktadır.

273 adet cam eser “serbest üfleme ve kalıba üfleme teknikleriyle M.S. 1. ve 3. yüzyıllar arasında, Anadolu Roma egemenliği altındayken üretilmiş olan eşyalardan oluşmaktadır. Roma Dönemi mezarlarına hediye olarak konulması yaygın bir gelenek olan küçük boyutlu koku kapları ya da parfüm şişeleri koleksiyonunun en geniş grubunu oluşturmaktadır.” “ 364 adet bronz eser arasında Eski Tunç Çağı’ndan başlayarak Bizans Dönemi’ne kadar geniş bir zaman dilimi içinde değerlendirilebilecek mızraklar, ok uçları ve baltalar gibi savaş aletleri; bilezik, yüzük, pazubant, boyunluk, kemer, iğne ve fibula gibi takılar; kandil, haç, ayna, cımbız, strigilis, çalpara, kaşık, kap ve kap parçaları gibi gündelik hayatta kullanılan eserlerin yanı sıra riton ve adak levhası gibi dini törenlerde kullanılan eserler de bulunmaktadır” (Erimtanmuseum.org (2020).

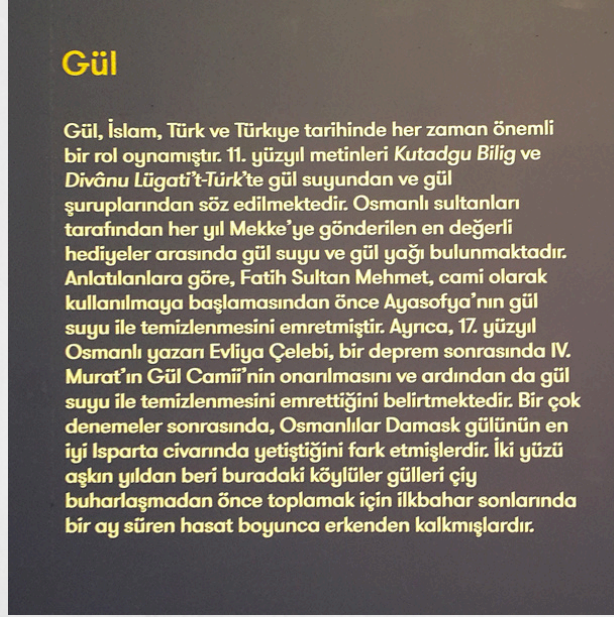
Ayrıca sergi alanı ile birlikte farklı etkinlikler için salon, eğitim atölyesi, kafeterya ve kütüphane bulunmaktadır (Yavuz, G (Ed.) (2025).

Kahve dibeği, Cezve, Kahvelik

Salı Konserleri adıyla sanat yönetmenliğini Şefik Kahramankaptan'ın yaptığı 158 kişilik salonda gerçekleştirilen konserler de müzede gerçekleştirilen etkinlikler arasındadır (Yavuz, G (Ed.) (2025). Bu konserler 2015-16 Sanat Sezonu'ndan itibaren düzenlenmektedir. Her sezon 8 ay boyunca 16 konsere yer verilmektedir. Konserlerde ustalar yanında gençlere de imkan sağlanmaktadır (Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi).

Müze, 2016 yılı itibarıyla Nazan Gezer tarafından yönetilmektedir.

Gül suyu

Kolonyalar

Erimtan Müzesi

Sergi, konser, eğitim atölyeleri, konferans, rehberli keşif turları, kurumsal ve özel organizasyonlara yer verilen Erimtan Müzesi, hafta içi (Pazartesi hariç) saat 10.00-17.00, hafta sonu 10.00-18.00 arası gezilebilir. Her yıl 31 Aralık, 1 Ocak, 29 Ekim, dini bayramların arife ve ilk günlerinde kapalıdır.

İletişim: Kale Mahallesi, Gözcü Sokak No:10, 06240, Altındağ, Ankara

Telefon: 0 (312) 311 04 01

Koleksiyon hakkında bilgi:

Selma Ünal Çakmak s.unal@erimtanmuseum.org

Yüksel ERİMTAN

1928 yılında İstanbul'da doğan Yüksel Erimtan; Haydarpaşa Lisesi'ni bitirdikten sonra 1951 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi'nden mezun oldu.

1951 yılında Karabük Demir Çelik İşletmelerinde başladığı çalışma hayatına, Diyarbakır ve Akhisar'daki Nato Havaalanı inşaatlarında ve Devlet Su İşleri Barajlar Dairesinde devam etti.

1957 yılında özel sektöre geçip, 1959 yılında Gama Şirketler Grubunu kurdu, Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Azalığı görevini üstlendi. MİR Şirketini kurarak Rusya'da ilk büyük inşaatın taahhüdünü gerçekleştirdi. 1990 yılı sonunda EMT Şirketini kurarak, EMT A.Ş. 'nin Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Azası oldu.

1986 - 2009 yılları arasında, Uruguay'ın Türkiye Fahri Başkonsolosluğu görevini üstlenen Erimtan, ülkemizin kültürel ve sanatsal potansiyelini en iyi biçimde değerlendirmek, tarihi eserlerin ve kültür varlıklarının korunmasını teşvik etmek ve kaçırılmasını önlemek amacıyla 1996 yılında Kültür Varlıkları Koleksiyoncular Derneği'ni kurdu ve halen dernek başkanlığı görevine devam etmekte.

Yüksel Erimtan, ülkemizin kültür varlıklarının ülke içinde ve dışında tanıtılmasına katkı sağlamak, aynı zamanda kültür ve sanat bilincinin gelişmesine yol açmak amacıyla 2009 yılında Yüksel Erimtan Kültür ve Sanat Vakfı'nı kurmuştur. Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi de bu vakfın bünyesinde kuruldu.

Çok iyi derecede piyano çalıp, briç oynayan Yüksel Erimtan; Devlet Tiyatroları Vakfı, ANAÇEV, ÇAGSAV, HASVAK, AKA ve diğer birçok derneğin kurucusu ve üyesidir. Nurdan Erimtan ile evli olan Yüksel Erimtan'ın kızları Çağrı ve Yankı, tek torunu ise Melis Aker'dir.

(Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, <https://web.archive.org/web/20190102135141/http://www.erimtanmuseum.org/index.php/tr/yueksel-erimtan> Erişim 13.3.2025).

Kaynakça

- Akıllıgöz, Y. (2018). Erimtan Müzesi Fotoğraf Arşivi.
- Arkeologlar Derneği, <http://arkeologlarderneği.org/2802/erimtan-arkeoloji-ve-sanat-muzesi-acildil> Erişim 13.3.2025
- Arkiv.com.tr, <https://www.arkiv.com.tr/projel/erimtan-arkeoloji-ve-sanat-muzesi/4385> Erişim 13.3.2025
- Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, <https://web.archive.org/web/20181218233658/http://www.erimtanmuseum.org/index.php/tr/sali-konserleri.html> Erişim 13.3.2025
- Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, <https://web.archive.org/web/20190102135141/http://www.erimtanmuseum.org/index.php/tr/yueksel-erimtan> Erişim 13.3.2025
- Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, <https://web.archive.org/web/20181218231413/http://www.erimtanmuseum.org/index.php/tr/tarihce.html> Erişim 13.3.2025
- Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, <https://web.archive.org/web/20190102130059/http://www.erimtanmuseum.org/index.php/tr/misyon> erişim 13.3.2025
- Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, <https://web.archive.org/web/20181218232132/http://www.erimtanmuseum.org/index.php/tr/mimari> Erişim 13.3.2025
- Erimtanmuseum.org (2020). Erimtan Arkeoloji ve Sanat Müzesi, <https://erimtanmuseum.org/tr/koleksiyon> Erişim 13.3.2025
- MüzeAsist.com, <https://muzeasist.com/muzel/profillerimtan-arkeoloji-ve-sanat-muzesi> Erişim 13.3.2025
- Yavuz, G (Ed.) (Ocak, 2025). https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Erimtan_Arkeoloji_ve_Sanat_M%C3%BCzesi Erişim 13.3.2025

***Fotoğraflar, Yelda Akıllıgöz'e ait olup; izinsiz kullanılamaz.**

Yrd. Doç. Dr. Meltem ÖZİPEK

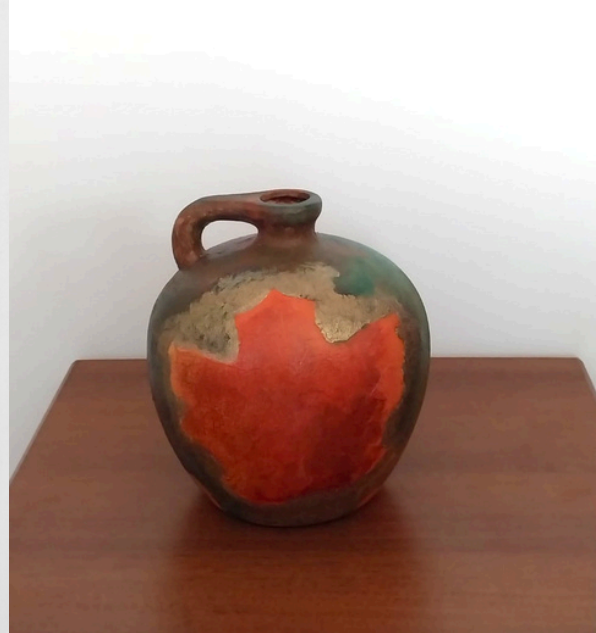
1962 yılı Ankara doğumludur. İlk, orta ve lise öğrenimini TED Ankara Koleji'nde tamamladı. 1983 yılında Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'ni bitirdi. Çalışma hayatına H.Ü Eczacılık Fakültesi Farmakognozi Anabilim Dalı'nda Araştırma Görevlisi olarak başladı. Yüksek lisans ve Doktorasını tamamladıktan sonra, 1998 yılında Yardımcı Doçent ünvanını aldı ve Öğretim Üyesi olarak görev yaptı.

2005 yılında emekli olduktan sonra, çok sevdiği peçete ile dekupaj tekniği ve boyama yöntemini kullanarak cam-ahşap boyama alanında çalışmalar yapmaya başladı. Ayrıca Tuval üzerine akrilik boya ile yaptığı resim çalışmaları vardır. Değişik fikirler ve uygulamalar ile kendini geliştirerek yeni ürünler ortaya çıkarmak ve sergilemek için uğraş vermektedir.

Sayın Özipek'in Görence (2023) Mayıs ve Ağustos sayılarında cam-ahşap boyama ve resim çalışmalarını yayımlamıştık. Bu sayımızda seramik üzerine dekupaj çalışmalarına yer verdik.

DEKUPAJ ÇALIŞMALARI

Seramik üzerine dekupaj çalışmaları, akrilik ve metalik akrilik boyalar kullanılarak peçete dekupaj tekniği ile yapılmıştır.

Heykeltıraş Tolga BERKAY

1973 İstanbul doğumlu sanatçı, lisans eğitimini 1996 yılında, Marmara Üniversitesi G.S.F. Seramik Bölümünü ikincilikle tamamlamıştır.

Seramik heykel ve seramik rölyef ağırlıklı ilk kişisel sergisini 1994'te Galata kulesinde açtı.

Fakülte yıllarında, kendilerinden eğitim aldığı, Prof. Güngör Güner, Prof. Erdiñç Bakla, Prof. Jale Yilmabaşar, Prof. Tankut Öktem, Prof. Ateş Arcasoy gibi değerli seramik ve heykel hocaları oldu.

Sanatçı, Hitit Dönemine ait seramik çalışmaları ve Seramik Truva atı üzerine yorumlamalarıyla tanınmaktadır.

1994-95 yılları arasında, Ünlü heykeltıraş Prof. Tankut Öktem'in atölyesinde, kendisinden eğitim aldı. 1992-2022 yılları arasında 8 Uluslararası ve 3 Yurtiçi ödüle sahip olan sanatçı, İtalya'da, A Design Award tarafından 2016 yılında tasarım kahramanı seçilmiştir.

Ayrıca, Uluslararası Elle Decoration dergisi tarafından 2 kere yılın banyo tasarımı ödülüne layık görülmüştür.

2010-2016 Yılları arasında seramik kategorisinde Dünya İkinciliği (6 yıl boyunca)

2017-2019 yılları arasında Marmara Üniversitesi G.S.F. Seramik Bölümü'nde, Öğretim Görevlisi olarak, Tasarım ve Modelleme üzerine dersler vermiştir.

2020-2022 yılları arasında Anadolu Üniversitesi G.S.F. Seramik Bölümü'nde, Yüksek Lisans eğitimini başarıyla tamamladı.

Sanatçı, sanat ve tasarım üzerine, Marmara Ün. Güz. San. Fakültesi, Anadolu Ün. Güz. San. Fakültesi, Selçuk Ün. Güz. San. Fakültesi, ÇÖMÜ Güz. San. Fakültesi, Çukurova Ün. Güz. San. Fakültelerinde konferanslar vermiştir.

Yurtiçi ve yurtdışında çeşitli bienal, sempozyum, fuar ve karma sergilere katılan sanatçının iki kişisel sergisi bulunmaktadır.

Türk ve Hollandalı Sanatçılar arasında düzenlenen "Çağdaş Lale Vazo Tasarımı" konulu yarışmada eseri Topkapı Sarayı'ndaki karma sergide gösterime layık bulunmuştur.

Ayrıca çeşitli resmi ve özel kurumlar için jüri üyelikleri yapmıştır.

Çeşitli sanat ve mimarlık dergilerinde yazıları ve röportajları yayınlanmıştır.

Ödüller

- *A Design Awards / Gümüş Ödül 2017 / İtalya*
- *ELLE DEKORASYON Uluslararası Tasarım Ödülleri, Ödülü / 2015*
- *RED DOT Uluslararası Tasarım Ödülleri, Ödülü 2015 / Almanya*
- *A Design Awards / Gümüş Ödül 2015 / İtalya*
- *A Design Awards / Gümüş Ödül 2015 / İtalya*
- *ELLE DEKORASYON Uluslararası Tasarım Ödülleri Ödülü / 2012*
- *A Design Awards / Platin Ödülü 2014 / İtalya*
- *A Design Awards / Altın Ödülü 2012 / İtalya*
- *Türk Seramik Derneği / Çanak Yarışması / Halk Jurisi Ödülü 1996 / Türkiye*
- *Altın Testi Seramik Yarışması / Başarı Ödülü 1995 / Türkiye*
- *Çağdaş Lale Vazo Yarışması / 1992 / Türkiye-Hollanda*

Kişisel Sergiler

- *1994 / Hititler-Seramik Sergisi / Galata Kulesi*
- *1995 / Hititler-Seramik Sergisi / Heybeli Ada Su Sporları Kulübü*

Karma Sergiler

- *2021 / Galerie D'art Lavisione Sanat Galerisi (Golden Year) / İstanbul*
- *2020 / D'Art Galeri SeramikTakı Sergisi*
- *2020 / Berlin Forum Factory / Berlin-Germany*
- *2020 / Galerie D'art Lavisione Sanat Galerisi / İstanbul*
- *2019 / Nişart Sanat Galerisi / İstanbul*
- *2019 / Art Show / Hilton Istanbul Exhibition Center / İstanbul*

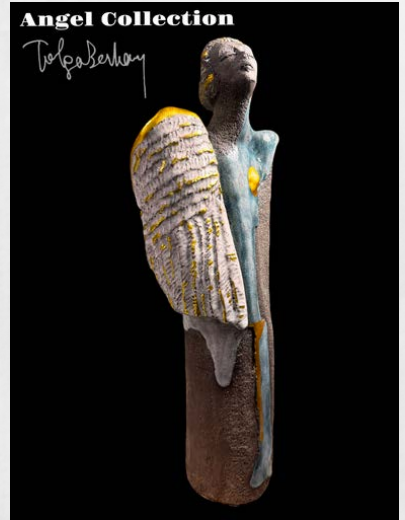
HEYKEL ÇALIŞMALARI

Çalışmalarında Seramik stoneware çamuru kullanıyorum, 1080 derecede Çift pişirim yapıyorum. Altın dekorlu heykellerimi ise 3 pişirim yapıyorum. Seramik sırlarım artistik sırlar olup, eskitmelerimi ise oksit patinelerle yapıyorum.

Her yıl 1 koleksiyon çıkartıyorum. Ortalama 6 parçadan oluşuyorlar.

Eserlerimi sanat galerileri, sanat fuarları ve müzayedelerde sergiliyorum.

Angel 1

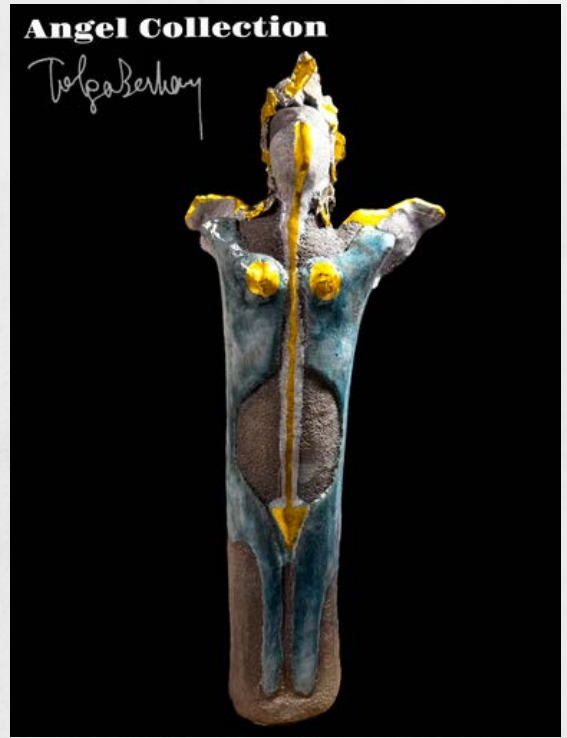
Angel 2

Angel 3

Angel 4

YAZI / ŞİİR

DERİNDEN GELİRDİ DAVULUN SESİ

Minarelere giydirilen ışıklar yanar, bütün gün özenle hazırlanmış yemekler iftar sofrasında mutlaka konuklarla paylaşılır, televizyon olmadığı için uzun sohbetlerle sürerdi Ramazan geceleri.

Radyo programlarının yanısıra rulo bantlı teypten müzik dinler, tombala oynar, ardından erkenden uykuya dalarlardık. Oruç tutmadığımız halde, sahura kalkmak ve ardından pembeye boyanan ufukta güneşi izlemek Ramazan sabahlarını diğer sabahlardan ayırırdı.

Çocuktuk, ama insanları bir araya getirerek, paylaştırarak çoğaltan Ramazan ayının ayrıcalığının farkındaydık.

Çocukluğumun Ramazanları kısa kış günlerine denk geliyordu. Erken inen akşamlar ve bir anda ıssızlaşan sokakların tenhaliğine karşın, ışıklı pencerelerden süzülen sıcaklık güvenle dolduruyordu içimizi.

Ramazan boyunca adeta bir arınış başlardı. Tuhaf bir sakinlik, alçak perdeden konuşmalar, günahahtan korkma, davranışlara çeki düzen veriş, daha bir özen fark edilirdi.

Nüfusu 50 bin civarında olan Adapazarı'nın

sakin, karlı sokaklarını, çatılardan sarkan buzları ve de içi evde hazırlanmış ramazan pidelerini unutmak mümkün değil.

Az önce bir davulcu geçti sokaktan... Dinledim, şimdiki davulcu da, o zamanki davulcu gibi değil.

Derinden gelirdi sesi davulun o zamanlar, davulcunun sesi de öyle...

Şimdi çok gürültü çıkaran bir alet duyuluyor yalnızca.

Sonraları öğrendim ki dünyada en güzel Ramazan bizde yaşanmış.

Ramazan'a denk geldiğim pek çok Müslüman ülkede bizim gibi harika ritüellerin olmadığını gördüm.

Bizde 30 gün adeta bir şölene dönüşürdü.

Annelerimiz hiç mi yorulmazlardı, hiç mi şikayet nedir bilmez, sürekli güler yüzle misafir ağırlar, evin bütün işini çekip çevirir, oruç tutar, Bayram hazırlığı yapar, Bayramda da dolup taşan evde pervane gibi dönüp dururlardı.

Bizler ne harika kadınların çocuklarıydık.

Ve ne harika babaların da elbette...

Ama annelerimiz bambaşkaydılar işte.

Yediğimiz içtiğimiz her şey evde, onların elleriyle yapılırdı.

Hazır ne yer, ne giyerdik. Konfeksiyon denen şey çok sonraları başladı bu ülkede.

Aşçı, hemşire, terzi, ekonomi uzmanı, dert ortağı, sırdaş, arkadaş, psikolog, öğretmen, yönetici, sabır taşı annelerimiz...

Ramazanlar onların sayesinde unutulmaz oldular belleklerimizde. Dostlukların, paylaşımların sayesinde...

Eski Ramazanlar da eskide kaldı çok şey gibi.

Ama bugün başladı yine.

Her şey var. Tad yok!

Whatsapp mesajları dolu; his yok.

Emojiler, kısaca geçirtilen sözcükler alt alta dizilmiş; ruh yok.

Ramazan gelmiş hoş gelmiş, ama,

iftar sofrasının etrafını saran annem, kardeşim, kuzenlerim, çocukluğumun seçkin dostları yok.

Karşı apartmandaki ışıklı pencerede; tanıdık yüzler yok.

O coşkulu masayı, o çok güzel seslerimizi, tabak, çatal bıçak seslerini, iftar zevki için o muhteşem açlığı özliyorum.

Hiçbir yenedünya ziyafeti, yeni zamanın yemeği o eşsiz tadı veremiyor, veremez biliyorum.

Hayat ileriye gider, geçmişe değil elbette, ama kim ne derse desin eskiyi anmanın tadı dünyaya değer.

Hayırlı Ramazanlar.

AŞKIN ÖZGÜRLÜĞÜ

*Sesinde çocukluğum var
Kanatlarımı çırpıran
Beni sana götüren
Çocuk yanımsın
Acemi, ürkek, biraz da utangaç
Tüm saflığıyla sana koşan
Kollarında yeniden doğan
Sarılmanla şifa bulan
Huzur bulduğum yatağımsın
Kar beyazı sayfamı sana açtım
Tohum ektik her birine
Bazen bir tek damla yaşla
Bazen yüreğimizden coşan yağmurlarla
Sustuğumuz ne varsa
Yeşerteceğiz el ele tek yürekle
Canım canında can bulsun
Canım canına yoldaş olsun
Bütün ışıltılı sokaklarda
Çiseleyen yağmurda
Her lambanın altında
Dans edelim seninle
Derinlerde bulduğumuzda
Aşkın özgürlüğü sevdiğini anladığımızda
Kendimize yaklaştığımızda
Bize ulaşalım sonunda...*

Banu DUMAN

22 Aralık 2024 / Saat 16.50

AMBAR

Ayak sesi duydum, geliyor. Son nefesimi vermeden beni çıkarır mı? Bu karanlık, nemli, küf kokan ambardan. Balık kokusu her yerime sindi, hücre suyum bile balık kokuyordur eminim. En lezzetli, en taze olduğum için beni livarların arkasına sakladı beni sonra yemek için. Tamam sakladın unutmasaydın bari, sahi kaç gündür inmedi ambara hasta mı oldu acaba, bu kutu dar gelmeye başladı artık. Ne kadar kalacağım burada, belim büküldü, iskeletimde kemikler yer değiştirdi, parlak rengimde soluyor korkarım, tazelik dersin yitip gidecek.

Ayak sesi değilmiş. Yine fırtına çıktı anlaşılan, ya batarsak, hiç gelemiz, bulamazsa beni. Tuzlu suyu seviyorum diye beni buralara atıp unuttu, eminim. Tuzlu su diri tutar bilirsiniz, çürümeyen tek şey tuzdur, tuzun içinde eridiği su önemlidir, öyle her su kullanılmaz, yoksa çürür gidersin. Birde sirke konusu var tabi. Ara ara bir koku geliyor burnuma size de koktu mu? Ayy yüzgeçlerim erimiş, belim büküldü demiştim, hissetmiyorum artık iskeletime değen konserve kutusunun kopan kapağını. Sanki sularım çekiliyor hücrelerimde, kurumuyorum bu başka bir şey; beni eline alsa kılçığımı çıkarmak için lime lime döküleceğim, acemi birine denk gelsem hamsi miyim, sardalya mıyım? Bilemeyecek. Koku artık her yerde, ambar kokusu değil bu, ilk geldiğimde sadece taze balık kokusu vardı. Unuttun beni burada. Üstelik kapağını açmıştın konservenin, ayak sesi duyunca yerim diye, bıraktın beni burada. Ambarın faresi bile yiyemedi beni, ya tuzum fazla ya da yağım fazla artık sardalya bile değilim. Sende denizci değilsin eminim, çürüme kokusu yarın öbür gün getirir seni ambara eminim, eee sen istedin, yiyip bitireceğine çürüme kokusunu çekeceksin. Bende son kez şöyle bir yayılayım yağlı tuzlu suyun içinde, sirke si faz la o l s a d a....

Fazilet KIRTAY

ESKİLER

*Yeniler de eskiyor
Kullanılmadan
Hayırlar söyleşide inatla
Sende eskiyor evetler
Hüzünler beliriyor yüzümde
Gülümsemeleri eskitiyorsun
Sen beni eskitiyorsun
Benliğim sende
Senlerin bende
Eskiden yapmazdın böyle
Ne çok arttı unutmalar
Hayırları inatla kullanmalar
Bir ışık geçse üzerinden
Bir soluk alsam baharlı bir günde
Sevincime kavuşsam.*

Güler ÖZÇELİK

f: Hasan Atabaş

YADİGAR KALSIN

*Her bakış kuşların kanat izi
Onlardır çünkü gökyüzüne tutunan,
Renklerin doygunluğuna güvenir
Günü başlatan taze ışıklar!...*

Yaşadığımızı ilk kanıt ilk fotoğraflar.

*Bir şeyler kopup gider içimizden,
Uykuları ıslatır gecelere yağın yağmur.
Söz dinlemez olur haylaz umutlar
Yaramaz çocuk bu ömür!...*

Bir tek ayrılıklar kalır bize yadigar.

Hasan ATABAŞ

EBRÛ

Muzîp bir Türk kaşîfîn
Mermer kâğıdına,
Tekne oldu Hazar Denizi.
Buhara bulutlarından
Gökkuşağını toplayarak gelen
Yağmurlar biriktirdi Türkmenistan.

Geven dikenî Astragalus özû kitre,
Yoğunlaşır demler.
Deli yağmur suyunu
Birkaç gün uyur teknede,
Boyalarla birleşeceđi günü beklemede.

Destiseng mermer, ezer yüređini toprađın,
Bînbir renk verir,
Topraktan boyaya döner
Ödüne karışınca koca sığırın.

Esnek gül dalından,
Yaşlı atın kuyruk kıhından
Fırçalar yapar Buharalı.
Bir vuruşta dökülür damlar renkler,
Gökteki bulutlar kadar özgür,
Okşayarak yayılır
Asi ruhlu, sakîn suya boyalar.
El deđmez, damar olur;
Her eser Battal Ebrû ile başlar.

Bız saplanır teknedeki suyun yüreğine.
Titremez ince, narin, kararlı el,
Teknenin kenarına paralel, eşit aralıklı
Gel-gitlerle İpek Yolu'nu takip eder.
Gel-Git Ebrû derler.

Biz'in sürüklediđi bulutlar
Ellerin suyuna kapılır,
İpek Yolu'yla İran'a göçer.
Ebre, Ebri diye hecelenir.

Biz döndürür
Eşit büyüklükte helezonlar,
Bülbül Yuvası Ebrûsu olur.

Sürüklenir uçları,
Tatlı kıvrımlı S'ler,
Bir kadının omuzundan düşer,
Şal Ebrûsu olur.

Tarak saplanır,
Renkleri yüzdüren teknenin suyuna.
Taraklı Ebrû derler,
Kayan tel tel ipek saç olur.

İpek Yolu'nu takip eder, aşkı bulur.

Ebri, İstanbul'da Ebrû olur.
Hüsnü Hat, Murakka, Minyatür'e yoldaş olur,
Kemale erer, asil kimliğini bulur.
Estetik ve kültür kayar suda,
1554'te bildiğimiz ilk usta
Malki Deylemi olur.

Çapkın suya teslim olur
Birbirine rakip boyalar.
İçinde ışık, peşinde renkler,
Uyanır gözlerdeki düşünceler.

Düşer, düşer, düşer,
Hatip Mehmet Efendi'nin gönlünden dökülür
Renkli, figürlü çiçekler.
Hatip Ebrû, Akkaseler.

Sakin fırtınalar kopar,
Hava bile dolaşma odada.
Su gibi demlenmeli havada,
Hareketler ağır ve yavaş.
Nefes alıp vermez usta,
Bir rekabet renkler arasında.

Ömründen yıllar verir,
Şaşırtıp suya sırlar döker.
Işığın sıcaklığın bile ölçer usta.
Ezilmesi ve ödü belirler rengin gücünü.
Ustanın elleri arasında
Hava, su, toprak uzlaşır.

Gökte yıldızlar,
Yeşil yaprak arasında
Kırmızı karanfil, gül goncağı,
Laleler, papatyalar...
Hep aynı çiçekler tekrarlanır,
Verir her seferinde başka sonuçlar.
Yaradan'ın parmağının değdiği
Bir ibadettir Ebrû.

Düşlerle koyulaşmış boyalar,
İnce biz'e tutunur.
Biz deler Ebrû'nun yüreğini, bırakır rengini,
Sürükler anlamlı çizgiler.
Umut ve keder veren hatıralar,
Yol yol, tel tel akar.
Görsel bir müzik üfler ney,
Çiçekler kitlenmiş suda gülümser,
Biz anahtar eskimiş kokularımı açar.

An gelir,
Korumaz hiçbir şeyi açık olsa da gözler.
Öyle sakîn suyun üstünde yatan...

Zaman çalmadan,
Eller bozmadan,
Gözler yutmadan,
Kâğıt kelebek gibi gelir konar.
Suyun üstünde ne varsa sökülür,
Kâğıdın öpüşünde saklanır sırlar.

Fark gözetmez zaman,
Ellerin arasında.
Kimi zaman güler, gülerler,
Kimi zaman ağlar Ebrûlar.
Sanmayın gizli bir sır var.
Ağlayan da gülen de,
Gönlüden akan damlalar.

Işıl BOYACIOĞLU

GÜLÜM

*Hayat bizi önüne katıp akarken
Neleri feda ettik,
Hangi hiçlerin peşinden koştuk
Boş dünyalarımızı
Üç kuruluşluk sevdalarla
Doldurmak uğruna..*

*Oysa şehirler ışıl ışıl
Güneş hala günaydınımızda
Ay evrelerini tamamlıyor
Gün günü kovalıyor..*

*Söyle o vakit
Niye bu kadar mutsuzuz
Küçücük hayatlar
Kocaman hayaller
Sığdırıyoruz yalnızlığımıza*

*Niye tomurcuklarımız çiçeklenmiyor
İnsanlığı mı unuttuk
Özgürlük uğruna bir ömür tükettik
Hani özgür müyüz
Ben söyleyim o vakit
Biz sevgiyi unuttuk gülüm
Sevgisiz geçmiyor ki ömür..*

*Mine DÖNMEZ ÖLÇER
7 Şubat 2025*

NE FAYDA

*Bir gönülde taht kurmadıktan sonra
Köşklerin, sarayların olsa ne fayda
Dalına bülbül konmadıktan sonra
Dillere destan bağın olsa ne fayda...
Gönülde değilse sırma teli
Aşğım deyip saz çalsan ne fayda
Yakmadıysa bir çift göz sineni
Dünya dolu güzel görse ne fayda...
Bir gün dahi beklemediysen yâr yolu
Sabır dilinde olsa ne fayda
Hasretlerle dolmadıysa gönlünün yurdu
Yarın vuslatın olsa ne fayda...
Canı canana can etmedikten sonra
Bin ömrün olsa ne fayda
Aşkın zikri yön değilse Hak'ka
Tüm dergâhlar senin için dönse ne fayda...
Özünle sözünle bir olmadıktan sonra
Dosta yüz kavlin olsa ne fayda
Vazgeçip kendinden ulaşmadıysa aşka
Buldum diye tuttuğun eller ne fayda...*

Dr. Murat AYDIN

KÖSTEBEK

*Yolları aşar gibi enginlere taşar gibi
Yerle yeksan anlamların altında anlam gibi
Bulur bizleri selamlar köstebek
Soğuk günlerin kurak çıkışlarında
Kar görmeden baharda
Kameralarımızın ışığa tutsak yalnızlığında
İzle gelen merhabalar söyle köstebek
Varoluşun suya hasret yorgunluğunda
Rengarenk grenli alacalı kelimedir
Yorgun yolların hasret pınarlarında
Kurak bozkırlarda suya hasret
Savunduğumuz düşüncelerden uzak yollara düşsek de
Bilinmez bir iç sesi sarar kucaklar bizi
Bağlanırsız kameralara
Yorulsak da denkliginde hayatın
Yine de bir merhabadır
Uzun yıllar hatır soran
Hülyalı cümlelerin imgeye dönüşmüş
Hasretidir görselimiz
Olsa da olmasa da uzaklarda fırtına
Hissi yoğun bir düştür
Varlık olur kaynar satırlarımız da
Olmanın dayanılmaz yokuşlarında olabilesek deriz
Boşluğun anlam dolu girdaplarında
Özlemin atomize heyecanı
Molekül olur madde olur düşer grenlerimize
Soğuk kış günlerinden sarkan
Buzların saçaklarında
Dolanır gizemi gizli satırlar
Anlam olur salınır
Hissi bozkırın soluk soluğa uzaklarında
Duyulsun isterim sesin
Yankılansın imgelerim
Başiboş imgelerin
Soluksuz varlığında.*

Prof. Dr. Salih Fehmi KATIRCIOĞLU

Aziz İstanbul...

*Ne şarkılar, ne şiirler yazılsa az sana,
Bağrında biriktirdiğim anularla,
Dalar giderim kendimden de uzaklara.*

*Yedi tepende saklıdır hikayelerin,
Galata'dan Kanlıca'ya dizilir incilerin,
Sendedir en karası sevdaların,
Bilmez kimse nicedir aşıkların...*

*Sevmesem de sonunu bazı hatıraların,
Beni ben yapan deneyimlerdir hatalarım,
Ortak olduklarınla sevilesimsin ey İstanbul!
Yoktur sana ne bir sitemim ne de bir ah'ım...*

*Serenad ALTAN
18 Ocak 2024*

SEVGİYE ÖZLEM

*Rüzgarlar sevgi getirsin
Evrenin dört bir yanından
Sıcak sevgi kanı aksın
İnsanların damarlarından.*

*Yıldızlar sevgiyle parlar
Çölde sevgi sıcaklığı
Güller sevgi sevgi koksun
Karda sevginin aklığı.*

*Yağmurlarla dolu dolu
Sevgi ekilsin toprağa
Mutluluğu getirecek
Tek tohum bu insanlığa.*

*Masmavi bir gökyüzünde
Sevgi kuşları süzölsün
Ölüm zor değil insana
Sevmeyen giden üzölsün.*

*Çağlayanlar sevgi aksın
Denizler sevgiyle dolsun
Sevgisiz bir dünya bize
Gerekmiyor olmaz olsun.*

*Dostluk ateşleri yansın
Kin ve nefret dağlarında
Sevecen bülbüller ötsün
Cennet dünya bağlarında.*

*Umutulsun düşmanlıklar
İnsanlar hep kardeş olsun
Mal mülk hırsı bitsin artık
Gönüllere sevgi dolsun.*

*Ne kadar kötölük varsa
Tüm yüreklerden silelim
Milenyumun eşiyinden
Sevgi yüküyle girelim.*

*Haydi dostlar hep birlikte
Yunus'a kulak verelim
Birbirimizi yürekten
Sevelim ve sevilelim.*

Şahver KARASÜLEYMANOĞLU

**Memurlar Vakfı'nın düzenlediğı "Sevgi ve Hoşgörü" konulu şiir yarışmasında 3.lük ödölü almıştır.*

BUNU HERKES BÖYLE BİLSİN

*Ben her gözlerine baktığımda
Güneş doğardı o bakışlarında
Baktım gece inmiş kirpiklerine
Sana gündüzün kini mi ola ki*

*Sabah Güneşi yüzüne doğardı
Yürek aydınlanması bundandı
Ayrılık mı geceyle gündüz gibi
Birbirine ne kadar ters değil mi*

*Seni düşünmediğim gecem yok
Arayıp bulamadığım gündüz çok
Gülüm seni dalından koparacak
Zalım ellere batan dikenim ben*

*Senin yanında yoktur değerim
Ben ele ayağa batan dikenim
Sen koklanılan kırmızı gülsün
Dünya alem bunu böyle bilsin.*

Tansu SARITAYLI

Evi nasıl tanımlarsın? Galiba hep geçmişte bir yer. Kendinle ve seni sen yapan her şeyle örülmüş -gibi bir yer!

Yalnızlıkların kimi var? Kimsesi yok, diyeceğiz elbette ama bir evi mutlaka var.

Ev, bahçelenmeden yuva olmuyor. Bir de kedi elbette, pencerenin hemen önünde...

Niye?

Sokağa çıksan şimdi değişmiş bir dünya görürsün. Kırkını aştın, saçların beyazladı, yüzün kırıştı, daha çabuk yoruluyor ve daha az tahammül edebiliyorsun.

"İnsanlar dünyaya katlanmanın bir çaresini bulamadıkları için mi saçmaya, abukluğa, boşunaliğe meylediyorlar?" diyorsun.

İnsana katlanabilen, her şeye katlanabilir. Kimin iyi, kimin güzel, kimin doğru olduğuna bakılmayan bir yerde ancak neyin ne kadar işe yaradığına bakılır değil mi?

Adına ev dediğimiz şey belki de bir insandır.

Sesini, şiirini, türküsünü, rengini, sevincini yitirmemiş bir insan!

Ne demişti Sait Faik?

"Yalnızlık dünyayı doldurmuş. Sevmek, bir insanı sevmekle başlar her şey. Burda her şey bir insanı sevmekle bitiyor..."

Yalnızlığın dünyayı doldurduğu bir adada, yaşamak isteyen, bir şekilde insanını arar daima.

İnsanı yitirmek, evini yitirmektir aslında!

İstanbul'u güzel yapan neydi? İstanbul'u çirkin yapan neydi?

Demek ki evini temiz tutmalı, güzel tutmalı, doğru inşa etmeli herkes.

Bahçesiz evler artınca, çiçeksiz insanlar da çoğaldı. Daracık odalar çoğaldıkça, insanların kalpleri ve düşünceleri de daraldı.

Ev, yara aldı.

Üniversite kapısındaki genç, kendini bir eşyadan farklı kılanın ne olduğunu anlamaya çalışıyor?

Ömründe hiç deniz görmeyen çocuk, kendini bir çekmecedan farklı kılanın ne olduğunu anlamaya çalışıyor.

İşçiler vardiya çıkışı bir anda durup, aslında hep ama hep bunu düşünüyorlar.

Eve neye benzerse, aslında memleket de ona benzer. İnsan neye benzerse, mutluluk da ona benzer.

İnsanı kepazeleştirirsen, evi de kepazeleştirirsin. İnsanı eşyalaştırırsan, memleketi de eşyalaştırır, eline fırsat geçtikçe alıp satarsın.

İnsanı yurdunu değil, insanını özler!

Boşuna

"İnsansız anı yoktur!" dememiş Edip Cansever.

Durduk yere

"Zaman ve mekan yalnızca insanla mümkündür!" dememiş Tanpınar.

Gözlerinde bir avuç sevinçsizlikle geziyor sokaklarda bu çağın insanı. Küçük bir sevgi bulsa, yalan da olsa koşup sarılıyor.

Yaralı hayvan gibi!

Bu dünya küseceğimiz bir yer değil. Susup oturabileceğimiz bir yer de değil. Harekete geçmeyen güzel duygular ve düşünceler, yaşama en büyük hakarettirler. Ağzına bir parmak bal çalıp uyutmaktır umudu!

Sahi, ev neye benzer? Keşke birazcık düşünse bunu, düşünmekten nefret edenler.

Tekin DENİZ

GİDENE AĞIT...

*bir yıl daha gidiyor benden ve günlerimden
sıcak bir çorbanın soğuması gibi gitgide ılık
gözlerinin ışığını tüketen çileli konuşmalar
yürünen yolların çamuru, tozu
yarım kalmış işlerin hüznü akşam üstleri
insan sesleri ile yine insan sesleri
çürümüş sevdaların kırık zamanları
bir ara gideriz şimdi işimiz var diye iskalanan
sokak köpeklerinin sesleri gibi uzaklaşan
akşamın sessiz ayrılıkları
soğumuş çay bardakları, kirli tabaklar
küçülmüş, kırılmış kalemler
tüpün dibinde kalmış boyalar gibi eksilmiş zamanlar
kimsenin aklına gelmeyen resimler gibi yiten düşünceler
hepsi geride kalıyor
eski ne varsa şimdi yılın son günleri
bir şarkının biten son nağmeleri
kirli çamaşırlar eskimiş günler
aynı yerden geçsen de aynı olmayan zaman
bir yıl daha eskiyor.*

Turhan KA.

TÖVBELER OLSUN – BİR KAPIDAĞ'I GEZİ GÜNLÜĞÜ

Hava ısındı, güneş pırıl pırıl, deniz çarşaf gibi. Böyle günlerde enerjim yükselir. Evde oturup pineklemektense (Çık dolaş, boşver işi gücü!) dedim kendi kendime. Arkadaşım ile telefonlaştık. İnsanın kendi gibi düşünen, aynı şeylerden zevk alan dostlarının olması ne güzel. Onu mu yapsak, buraya mı gitsek faslı gayet kısa sürdü. Ocaklar'a gidip teknede balık yemeye, sahilde dolaşmaya karar verdik. Ben oldum olası yürümeyi sevmem, koşmaktan nefret ederim. Çocukluğumda bile, öyle koşmalı oyunlar hiç oynamadım. Grubun içinden biri (Haydi koşalım, yarışalım) diye bir laf atsa ortaya, hemen duruma el koyar, arkadaşlarımın birazını hürsüz birazını polis olmaya ikna ederdim. Ben hakem olur hepsini görebileceğim bir köşeye oturdum. Anlaşmazlıkları çözer, kavgaları yatıştırırdım. Neyse ki kimse benim her oyunda hakem olduğumu farketmezdi. Okulda beden eğitimi derslerinden hep kaçtım. Öğretmen okulunda sınıfın en başarısız bendim. İlk yılın ilk döneminde diğer derslerde en düşük notum sekizken beden eğitimi notum dörttü. Bunları yazarken gurur duymuyorum elbette; ama ne yapayım ki ben böyleyim.

Ocaklar kıyı şeridi bana en uzun yürüme mesafesidir. Yolun bir de dönüşünü hesap eder, yarıya varmadan dönerim. Arada bir kenar taşlarına oturur dinlenirim. Yani bu günü yorulup üzülmeden keyifle geçireceğimi düşünerek yola çıktık. Önce Erdek sonra Ocaklar'a sohbet ede ede gittik.

Tam minibüsten iniyorduk ki; yol arkadaşım çok eski bir dostunu gördü. Sarıldılar, koklaştılar. Yirmi sene olmuş görüşmeyeli. O da arkadaşlarıyla gelmiş gezmeye. Minibüs tutmuşlar Kapıdağ'ı gezip göreceklerini. O iki dakikalık ayak üstü konuşmada ben de pek sevdim hanımı. Kanım kaynadı adeta. O da beni sevmiş olacak ki(Arabada yer var gelin beraber gezelim.)dedi.. Ben kendimi bilirim, neme lazım öyle dağ bayır dolaşamam. Kibarca teşekkür edip gidemeyeceğimi söyledim. Arkadaşıma da ne olduysa, birden coştı. İkisi birden ısrar üstüne ısrar.(Yok!) diyorum,(Olmaz, çıkamam)! Diyorum. Altımızda araba varmış, yorulmazmışız, zaten diğer arkadaşlar da çok genç değillermiş, erken dönülecekmiş... Derken ben kendimi minibüste buldum.

Herkes pür neşe. Şarkılar türküler gırla... Yol gittikçe daralıyor, gittikçe dikleşiyor... Hanımlar manzaraya hayran. Rehber hanım arada bir yöre hakkında bilgiler veriyor... Ha babam çıkıyoruz. Şarkılara eşlik etmek için ağızımı açıyorum, sadece (Allah!) diyebiliyorum. Aşağısı bildiğiniz uçurum. Arabanın iki tekerleği boşa gidiyormuş gibi geliyor oturduğum yerden. Günbatımını hayal ediyorlar. Buralardan izlemek çok güzel olurmuş... Biri çığlık atıyor domuz görmüş dalların arasında. Ben bu dar yolda arabanın nasıl döneceğini düşünüyorum. Geçtiğimiz yerlerden taşlar, topraklar yuvarlanıyor aşağıya doğru. Uçurumdan aşağıya teker tokmak indiklerini görüyorum. Bu bir kabustur az sonra uyanırım diye düşünüyorum. Ne mümkün? Biz habire tırmanıyoruz. Derken yol biraz genişledi. E artık buradan döneriz herhalde diye düşünmeme kalmadı. Rehber mola verdi, hepimiz indik. Tuvalet ihtiyacı olanlar ağaçların arasına dağıldılar. Yazmayı unuttum, benim bir de böcek korkum var. Nereden ne gelecek diye etrafi sürekli tarıyorum. Öyle ihtiyaç gereği asla ağaçlık, otluk yerlere girmem, yemin olsun altuma etmeyi seçerim. Ayı, domuz, kurt, tilki tüm vahşi hayvanların olduğu yer burası. Dönmekten söz eden yok saat olmuş dört. Biraz sağa sola bakındılar sonra yiyecek, içecekler dağıtıldı. Biz geziye sonradan katıldığımız için arkadaşşıma ve bana yok tabii... Dağ havası da öyle bir acıktırıyor ki insanı, üstelik teknede balık yeriz diye doğru dürüst kahvaltı da etmemişim. Neyse sağ olsun birileri çantalarından kraker, bisküvi çıkartıp verdiler. Birer avuç da çerez içimizi bastırdı. Neyse ki su bol. Herkesin keyfi olduktan sonra yaklaşık iki saat daha tırmandık. Millet gün batımı seyretmeye hazırlanırken hava biraz döndü kara bulutlar görünmeye başladı. Araba durdu. Zaten, sanırım yol da bitti. Meğer biraz da yürüyerek tırmanacakmışız. Yok; bu noktada ne isyan ne de küfür beni kesmiyor. Resmen bela okuyorum kendime, ne vardı milletin peşine takılacak diye. Eve dönmek hayalim yok, şu dağdan bir insek yetecek. Başta rehber, bağıra bağıra dikkat etmemizi söylüyor. Arkasında yetmişlik hatunlar yirmi gün sonra bikini giyecekmişler de form tutmaya çalışıyorlarmış gibi tırmanıyorlar. Çalı çırpı oramızı buramızı yırtıyor. Tutduğum kuru dallar elimde kala kala en arkadan tıslayarak santim santim ilerliyorum. Nefes nefese, boğazım mideme kadar kuru. Gittikçe ara açılıyor Arkamda koca bir ayı olabilir düşüncesiyle ara sıra şahlansam da nafiye.(Aşağıya bakmayın!) diye bağırıyor rehber. (Hay kafama....Bak aşağıya kadın bak da diiş geber, kurtul bu zulümden!) desem de kendime; ne bakacak ne gücüm, ne cesaretim var. Neyse uzun uğraşlardan sonra çıktık tepeye. Çıktık tepeye de; ne buldular, ne gördüler bilmiyorum. Sanırsın nirvanaya ulaşmışız. Biri pilli radyosunun sesini açtı sonuna,kadar. Bu yaştaki türk kadını benim bildiğim ya çiftetelli oynar, ya mastiga. Anacığım bu sultanlar Gangnam stile dans ediyorlar. Ben diyeyim bir, siz deyin bir buçuk saat oynadılar. Gençler görse ;altın günlerinde bel bacak ağrılarından yakınp birbirlerine Karatay diyetleri, Dr Maranki reçeteleri veren teyzeleri taşlarlar. Bu neyin kafası ,neyin enerjisi bilemedim. Yahu bu yolun bir de dönüşü var. Serinlik iyice çökmüş hafiften yağmur çiseliyormuş ... Çok da tın! Aşağıda evlerin lambaları yanmaya başladı. Akşam karanlığında, otura otura inerken pantolonumun arkası köpek paralamış gibi oldu. Avuçlarımdan kanlar sızıyor. Bir hanımın ayakkabısı ayağından çıkıp yuvarlanmış. Bulamadılar. Minibüse ulaştığımızda biri benim yüzüme su serpiyordu. Diğerleri ne haldeydi bilmiyorum. Sonradan duyduğuma göre arkadaşlardan çoğu hasta olmuş.

BURADAN HEPSİNE GEÇMİŞ OLSUN DİYORUM!

Ay yine aklıma geldi!(Tövbeler tövbesi)TÖVBELER TÖVBESİ...

OKUMA VE YAZMA SEVGİSİ

Okumayı ve yazmayı seviyorum. 8 yaşından beri ciddi manada okuyor, 11 yaşından itibaren yazıyorum. 9 yaşında araştırmaya başladım. İleriki yıllarda mesleki anlamda, yayınlarla, kitaplarla taçlandırdım.

Yazmak yetenek, Türkçe ve dilbilgisi kurallarına uygun yazarları takdir ediyorum. Okumak ise her daim. Zorunlu mu? Her yönden tartışılabilir. Çoğunlukla zorunlu. Okumayanlara, vakit yok diyenlere her zaman uygun yer ve zaman bildirmişimdir:)

70'li yıllarda çok az kitap, dergi, gazete vardı. Maarif takviminin yapraklarını okur, saklar, iki delik açıp ip geçirip kitap haline getirir saklardım. Önemli bilgilerin altını çizerdim. Gazeteler fasikül fasikül ansiklopedi vermeye başladığında 80'li yılların başıydı, kütüphanemi donattım. Okuduğum kitaplar 8 yaşında dünya klasikleriydi. Her hafta pazar günü ilk işim kitap ve dergi peşinde koşmaktı. Harçlığımın %90 ı kitaba, kalanı Tipitip sakıza, leblebi tozuna, sokaktan geçen mısırcıya, nohutçuya ve lastik topa giderdi. Bu arada Ankara Yukarı Ayrancı, Güteryüz sokak anılarım ve sokağın tek kitapçısını, arada oyuncak için uğradığım Zühtü amca'yı, okul malzemelerimi aldığı Hacı amca'yı saygıyla yad ediyorum.

Bazıları eski kitaplarını sokağa, çöpe bırakırdı. Ne atmışlar diye üşenmeden eğilir, saatlerce inceledim. Okuma ve yazmanın semeresini fazlasıyla aldım. Sakladığım her kağıt parçasıyla gurur duyuyorum. Onları havalandırıyorum, tozlarını alıyorum, yerlerini değiştiriyorum, bunları yaparken içimden murıldanıyorum; seni şu zamanda almıştım, ilk şu rafa koymuştum, hala yayımlanıyor musun acaba? :) Dört büyük koli, ciltli dünya klasiklerinden oluşan çocuk kitaplarımı çok başarılı, alım gücü düşük bir öğrenciye verdim. Mutluluğunu tarif edemem. Kağıt kokusunu benim gibi seviyordu.

Okumaktan öğrenmekten kimseye zarar gelmez. Eğriyi de okur, doğru ve yanlış hakkında kanaate varırsın. Hayata dair dümende felsefenin yeri başkadır. Okul sıralarında mahrum kaldım, yarım asır yaşında okulunu bitirdim. Bazı konuların daha küçük yaşlarda bilincine varılması gerektiğine inanıyorum. Felsefede "Her şeyden biraz bil; ama tek konuda uzman ol" sözünü geç öğrendim. Bir de baktım ki 4 meslek sahibi olmuşum. Fazla okumaktan mı yoksa felsefe öğrenmemiş olmaktan mı bu hale geldim bilemiyorum. Neyse ki zarardan döndüm ve 4 mesleği de "sanat" adı altında toplamayı başardım. Bu başarının altında bence okumak ve yazmak yatıyor. Bu etkinlik bir altın bilezik ve her kapıyı açıyor. Öğrenilen her bilgi geleceğiniz oluyor.

Bu ilginin annem ve babamdan ve 2.derece akrabalarımın geldiği kesin. Aile çok önemli. Küçükük ellerimden tutup bizzat kitapçıya götüren annemdi. Okuyan ve yazarların arasında büyümek büyük şans.

İnternetle birlikte bugün imkanlar daha fazla. Pek çok dergide, blogda yazarlar ücretsiz olarak yazıyor, okuyucuya gönüllü hizmet veriyor. Onlar zaman harcıyor, bizler de okumaktan imtina etmeyelim.

Saygıyla,

Dr. Ecz. Yelda AKILLIGÖZ

YANIK RESİM

*yaşamı törpüleyen kederler
bir dostun yüzünde
yanık bir resme döner
is kokar serin rüzgârları
geç kalan sonbaharda...*

*içimdeki sesin yankısı
deler geçer yüreğimi
yaşamak hevesi döner durur
anka kuşu misali tepemde...*

*saatler bozuk mu, durdu mu yoksa
kendi iç sesimin tıkırtısı geliyor kulağıma
yokoluşla varoluş arasında gidip gelen sarkaçlar
geceyle gündüzü bağlar ufuklarda...*

*yazılmamış anılar son mektupta gizli
nemli ve buruk, çıkagelir yavaş yavaş
üzerime çöken kentin sokaklarından
seslerle renkleri karışık boz bulanık...*

*her sorunun yanıtı yok ki
ısrarla sorulsun
gerçek mi gerçek ölüm varken
tıpkı yaşam gibi
içimizden dışımıza taşan...*

Yusuf ÇOTUKSÖKEN

HAYRA

*Bahçeden girdim içeri
Karşımda sanki peri
Korkusundan kaçtı geri
Dedim sen nerelisin
Neden beni dinlemezsin
Kaçırıyor gözlerini
Duymuyor ki sözlerimi
Baktım bu iş olmayacak
Bu kız burada kalmayacak
Bakındım sağa sola
Gidemem ki başka yola
Bekledim durdum orda
Kimse yok mu acep burada
Seslendim ses veren yok
Çevrede evler pek çok
Düşündüm kara kara
İçim kıpır kıpır bir hoş
Başımı vurdum duvara
Rüyamı yorun hayra.*

*Zeliha ALTINDAL
21 Ocak 2018 / Saat 02.56*

DERGİ, KİTAP, YAZAR

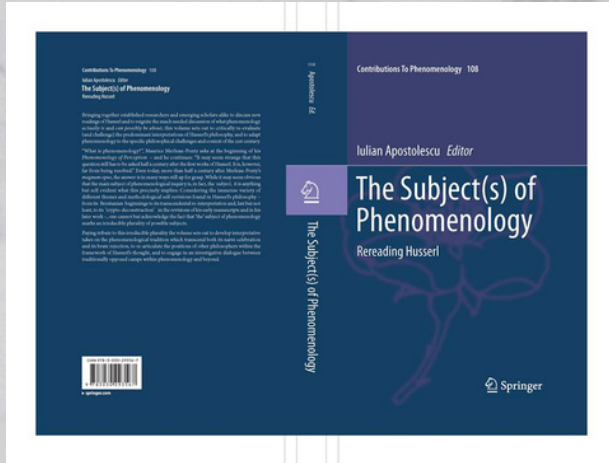
Prof. Ahmet Öner GEZGİN

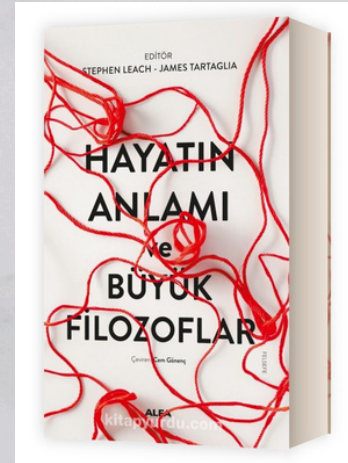
Güler ÖZÇELİK

Lulian APOSTOLESCU (Ed.)

Stephen LEACH (Ed.)
James TARTAGLIA (Ed.)

ANKARA'DA SANAT

<https://lakonser.com/etkinlikler/>
<https://cermodern.org/etkinlikler.html>
<https://csoadaankara.ktb.gov.tr/tr/>
www.kulturyolufestivalleri.com/

SANAT DÜNYASI

- Atatürk'ün, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından NFT formatındaki fotoğrafı tescil belgesi aldı. Bu fotoğraf, dünyada, bir devlet tarafından sanat eseri olarak tescillenen ilk NFT oldu.
- Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu (TFSF) tarafından 2024-25 etkinlik yılına fotoğraf sanatçısı Necmettin Külahçı'nın ismi verilmiştir.
- Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği (ÇYDD) tarafından her yıl 10 Nisan Laiklik Günü'nde verilen "Çağdaş Yaşam Cumhuriyet Ödülü"ne bu yıl Prof. Dr. Ioanna Kuçuradi layık görülmüştür.
- Prof. Dr. Ioanna Kuçuradi, 19 Nisan 2024'te Yeni Kuşak Köy Enstitüleri Derneği'nin "Aydınlanma Onur Ödülü"ne layık görülmüştür.
- Prof. Dr. Ioanna Kuçuradi, felsefe ve insan hakları konusundaki çalışmalarıyla Aydın Doğan Vakfı tarafından 2024 yılı "28. Aydın Doğan Ödülü"ne layık görülmüştür.
- Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu ve Endonezya Fotoğraf Federasyonu'nun dostluk girişimleri sonucunda TFSF Başkanı Dr. Sefa Ulukan ve Endonezya Fotoğraf Federasyonu Başkanı Agatha Anne Bunanta küratörlüğünde FIAP sanat galerilerinde karşılıklı olarak fotoğraf sergisi açılması organizasyonunun ilk aşaması gerçekleşti. "Türkiye'nin Güzellikleri" konulu fotoğraf sergisi, Endonezya'nın Yogyakarta Kentinde yer alan Güzel Sanatlar Enstitüsü kampüsündeki FIAP Sanat Galerisinde 31 Ocak 2025 tarihinde TFSF Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Sefa Ulukan'ın katılımı ile açıldı. Açılış töreninde Üniversite Rektörü Dr. Iwandi, M.Sn, Endonezya Fotoğraf Sanatı Federasyonu Başkanı Agatha Anne Bunanta ve TFSF Başkanı Dr. Sefa Ulukan bir konuşma yaptı. Ulukan, resmi açılış töreni öncesi Üniversite şeref defterini imzaladı. Açılışa çok sayıda katılımcı yer aldı ve fotoğraf sergisi Endonezya'nın yerel ve ulusal basınında geniş yer aldı. Projenin ikinci aşaması, 15 Mart 2025 tarihinde TFSF'nin Ankara merkezinde bulunan TFS-FIAP Sanat Galerisinde "Endonezya'nın Güzellikleri" adlı fotoğraf sergisinin açılışı ile devam edecek.
- Bandırma Manşet İnternet haber sitesinin yazarlarından Fazilet Kırtay'ın kısa süre önce satışa sunulan "Lal Balıklar" adlı ilk kitabından sonra, "Nalsız Koştum Yollarda" adlı kitabı baskıya hazırlanıyor.
- II. Uluslararası Gordion Arkeofilm Festivali, 24-27 Eylül 2025 tarihinde düzenlenecektir.

VEFAT

Fotoğraf sanatçısı, AFSAD ve EFSAD Üyesi Aynur Ülker'in vefatı nedeniyle çok üzgünüz. Ülker'e Allah'tan rahmet, ailesine, sevenlerine ve fotoğraf camiasına sabır ve başsağlığı dileriz.

